

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r.

o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji
oraz niektórych innych ustaw

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. O KOMORNIKACH SĄDOWYCH I EGZEKUCJI
(Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191)

Art. 2.

[1. Komornik wykonuje czynności egzekucyjne w sprawach cywilnych oraz inne czynności przekazane na podstawie odrębnych przepisów.]

<1. Czynności egzekucyjne w sprawach cywilnych wykonuje komornik, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w innych ustawach. Komornik wykonuje także inne czynności przekazane na podstawie odrębnych przepisów.>

2. Komornik pełni czynności osobiście, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach prawa.

3. Komornikom powierza się w szczególności następujące zadania:

1) wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach o roszczenia pieniężne i niepieniężne oraz o zabezpieczenie roszczeń;

[2) wykonywanie innych tytułów wykonawczych wydanych na podstawie odrębnych przepisów;]

<2) wykonywanie innych tytułów wykonawczych wydanych na podstawie odrębnych przepisów oraz tytułów egzekucyjnych, które zgodnie z odrębnymi przepisami podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej bez zaopatrywania ich w klauzulę wykonalności;>

3) sporządzanie protokołu stanu faktycznego przed wszczęciem procesu sądowego lub przed wydaniem orzeczenia na zarządzenie sądu lub prokuratora.

4. Komornik, poza zadaniami określonymi w ust. 3, ma prawo:

1) doręczania zawiadomień sądowych, obwieszczeń, protestów i zażaleń oraz innych dokumentów za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty;

2) na wniosek organizatora licytacji - sprawowania urzędowego nadzoru nad dobrowolnymi publicznymi licytacjami, z przybiciem najniższej lub najwyższej oferty.

[5. Organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i podmioty prowadzące działalność maklerską na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119), zobowiązane są na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych dla prawidłowego prowadzenia

postępowania egzekucyjnego. Przepisy art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio. W sprawach o egzekucję świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, udzielane są nieodpłatnie.]

- <5. Organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, podmioty prowadzące działalność maklerską, organy spółdzielni mieszkaniowych, zarządy wspólnot mieszkaniowych, inne podmioty zarządzające mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również inne instytucje są obowiązane na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, dokonania zabezpieczenia oraz wykonania innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, w szczególności dotyczące stanu majątkowego dłużnika oraz umożliwiających identyfikację składników jego majątku. Przepis art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.>**
6. Komornik ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z ujawnienia tajemnicy bankowej lub skarbowej i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.
- <7. W sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, niezwiązanych z wykonywaniem działalności gospodarczej, informacje, o których mowa w ust. 5, udzielane są nieodpłatnie.**
8. Informacji, o których mowa w ust. 5, udziela się w terminie 7 dni od dnia otrzymania żądania w oparciu o dane przekazane przez komornika.
9. Opłatę za udzielenie informacji komornik uiszcza po jej udzieleniu, na wezwanie podmiotu udzielającego informacji.>

[Art. 3.

1. Przy wykonywaniu czynności komornik podlega tylko ustawom oraz orzeczeniom sądu.
2. Prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, nadzoruje formalną poprawność jego działalności, a w szczególności:
  - 1) szybkość, sprawność i rzetelność postępowania poprzez badanie, czy w konkretnych sprawach nie zachodzi nieuzasadniona przewlekłość w podejmowaniu czynności, przy czym nadzór nie może wkraczać w działania podlegające nadzorowi sądu;
  - 2) prawidłowość prowadzenia biurowości i rachunkowości, z tym że nadzór nie może wkraczać w gospodarkę środkami przeznaczonymi na utrzymanie kancelarii komorniczej i finansowanie działalności egzekucyjnej;
  - 3) kulturę pracy, w tym przestrzeganie wyznaczonych terminów czynności i przyjmowania interesantów oraz utrzymywanie kancelarii komorniczej na poziomie odpowiednim do godności urzędu i posiadanych środków.
3. W zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu rejonowego działa wyłącznie poprzez jednokrotną kontrolę przeprowadzoną w ciągu roku w kancelarii komornika sprawowaną osobiście lub przez wyznaczonego sędziego i przy pomocy księgowego oraz w ramach rozpatrywania skarg i zażaleń niestanowiących przedmiotu rozpoznania sądu w trybie art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego. Prezes sądu rejonowego uprawniony

jest, w zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, do żądania od komornika stosownych wyjaśnień i wydawania zarządzeń, których nieprzestrzeganie może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.]

<Art. 3.

- 1. Przy wykonywaniu czynności komornik podlega orzeczeniom sądu i prezesowi sądu rejonowego, przy którym działa.**
- 2. Prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, sprawuje nadzór nad jego działalnością, a w szczególności:**
  - 1) ocenia szybkość, sprawność i rzetelność postępowania poprzez badanie, czy w konkretnych sprawach nie zachodzi nieuzasadniona przewlekłość w podejmowaniu czynności;**
  - 2) kontroluje prawidłowość prowadzenia biurowości i rachunkowości kancelarii komorniczej;**
  - 3) bada kulturę pracy, w tym przestrzeganie wyznaczonych terminów czynności i przyjmowania interesantów oraz utrzymywanie kancelarii komorniczej na poziomie odpowiednim do godności urzędu i posiadanych środków;**
  - 4) zawiadamia sąd o potrzebie wydania komornikowi zarządzeń w trybie art. 759 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.**
- 3. W zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu rejonowego działa w szczególności poprzez kontrolę kancelarii komornika, przeprowadzaną nie rzadziej niż raz w roku, sprawowaną osobiście lub przez wyznaczonego sędziego i przy pomocy księgowego, a w zakresie kontroli finansowej przez upoważnioną osobę, oraz w ramach rozpatrywania skarg i zażaleń niestanowiących przedmiotu rozpoznania sądu w trybie art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego. Prezes sądu rejonowego uprawniony jest do żądania od komornika wyjaśnień oraz do wydawania zarządzeń, których nieprzestrzeganie może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub odwołania komornika z zajmowanego stanowiska.**
- 4. Skargi i zażalenia niestanowiące przedmiotu rozpoznania sądu w trybie art. 767 Kodeksu postępowania cywilnego prezes sądu rejonowego rozpatruje w terminie 7 dni. W tym samym terminie podlegają przekazaniu właściwemu sądowi skargi stanowiące przedmiot rozpoznania sądu.>**

[Art. 4.

Komornik używa okrągłej pieczęci urzędowej z godłem państwa, zawierającej w otoku jego funkcję oraz oznaczenie siedziby.]

<Art. 4.

Komornik używa okrągłej pieczęci urzędowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, wskazującej w otoku pełnioną funkcję, sąd rejonowy, przy którym działa, imię i nazwisko oraz siedzibę kancelarii.>

[Art. 7.

- 1. Rewir komorniczy obejmuje obszar właściwości sądu rejonowego, część tego obszaru lub obszar właściwości kilku sądów rejonowych.*

2. *Na wniosek prezesa właściwego sądu okręgowego prezes sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi rewiry, zmienia ich granice oraz wyznacza siedziby kancelarii komorniczych.*
3. *Odpis zarządzenia, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu apelacyjnego doręcza niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości. W terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia odpisu zarządzenia Minister Sprawiedliwości może, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej, w drodze zarządzenia, uchylić zarządzenie prezesa sądu apelacyjnego. Krajowa Rada Komornicza przedstawia opinię w terminie siedmiu dni. Nienadestanie opinii w tym terminie nie wstrzymuje wydania zarządzenia przez Ministra Sprawiedliwości.*
4. *Krajowa Rada Komornicza przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, wykaz rewirów i siedzib kancelarii komorniczych według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.*
5. *Minister Sprawiedliwości, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wykaz rewirów i siedzib kancelarii komorniczych.]*

<Art. 7.

1. **Rewirem komorniczym jest obszar właściwości sądu rejonowego, a w przypadkach wskazanych w ust. 4 obszar właściwości dwóch lub kilku sądów rejonowych.**
2. **Komornicy, których siedziby kancelarii są położone w obszarze właściwości nowo utworzonego sądu rejonowego, z chwilą jego utworzenia stają się z mocy prawa komornikami przy tym sądzie.**
3. **W razie zniesienia sądu rejonowego komornicy dotychczas działający przy tym sądzie stają się z mocy prawa komornikami przy sądzie, który swoją właściwością objął obszar właściwości zniesionego sądu.**
4. **W przypadku trzykrotnego bezskutecznego obwieszczenia o wolnym stanowisku komornika w rewirze, w którym nie działa komornik, Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, znosi ten rewir i przyłącza go do obszaru właściwości jednego z sąsiednich rewirów. W razie zmiany okoliczności, jednakże nie wcześniej niż po upływie 2 lat Minister Sprawiedliwości uchyla zarządzenie o zniesieniu rewiru i dokonuje obwieszczenia o wolnym stanowisku komornika w trybie określonym w art. 11 ust. 2.**
5. **Z dniem zniesienia rewiru, o którym mowa w ust. 4, sprawy prowadzone przez komornika tego rewiru stają się sprawami komornika rewiru, do którego został przyłączony zniesiony rewir. Jeżeli w rewirze, do którego nastąpiło przyłączenie, działa więcej niż jeden komornik, prezes sądu rejonowego, którego obszar właściwości obejmuje ten rewir, dokonuje podziału pomiędzy działających w nim komorników, proporcjonalnie do liczby prowadzonych przez nich spraw.**
6. **Minister Sprawiedliwości na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz komorników, w którym wskazuje rewiry komornicze położone w obszarach właściwości poszczególnych sądów apelacyjnych, imiona i nazwiska komorników działających w tych rewirach oraz siedziby i adresy ich kancelarii.**
7. **Prezes sądu rejonowego na stronach internetowych sądu prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz komorników działających przy tym sądzie, w którym wskazuje imiona i nazwiska komorników oraz siedziby i adresy ich kancelarii. Wykaz**

udostępnia się również do publicznej wiadomości na tablicy informacyjnej w budynku sądu rejonowego.>

[Art. 8.

1. Komornik działa na obszarze swojego rewiru, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Komornik nie może odmówić przyjęcia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, do którego przeprowadzenia jest właściwy.
3. Wierzyciel ma prawo wyboru komornika w granicach właściwości sądu apelacyjnego.
4. Z wyłączeniem spraw o egzekucję z nieruchomości komornik może, na pisemny wniosek wierzyciela, prowadzić egzekucję na obszarze właściwości sądu apelacyjnego, jeżeli w zakresie prowadzonych przez tego komornika egzekucji zaległość nie przekracza sześciu miesięcy. Zaległość oblicza się, dzieląc liczbę spraw niezalatwionych w roku poprzednim przez średni miesięczny wpływ spraw w roku poprzednim - z wyłączeniem spraw o egzekucję świadczeń powtarzających się.
5. Komornik prowadzący egzekucję według wyboru wierzyciela zawiadomi o wszczęciu i zakończeniu egzekucji komornika, któremu sprawa przypadłaby zgodnie z właściwością lub podziałem czynności.
6. W razie podejmowania czynności, na żądanie wierzyciela poza rewirem komornika, kosztami obciąża się wierzyciela, niezależnie od przysługującego mu zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych. Na pokrycie kosztów wierzyciel wpłaca zaliczkę przed podjęciem czynności.
7. Przez koszty, o których mowa w ust. 6, rozumie się diety, zwrot za przejazdy, transporty specjalistyczne oraz koszty noclegów komornika.
8. Komornik, za zgodą wierzyciela, może przekazać całość lub część sprawy egzekucyjnej innemu komornikowi, jeżeli ten wyrazi na to zgodę. Przekazanie sprawy nie wpływa na wysokość opłat.]

<Art. 8.

1. **Komornik działa na obszarze swojego rewiru komorniczego, z zastrzeżeniem ust. 5.**
2. **W rewirze komornicznym może działać więcej niż jeden komornik.**
3. **Minister Sprawiedliwości ocenia, czy liczba komorników działających w rewirze jest wystarczająca, biorąc przy tym pod uwagę potrzeby prawidłowego i sprawnego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2, wielkość wpływu i stan zaległości spraw o egzekucję i o dokonanie zabezpieczenia, stopień opanowania wpływu w tych sprawach, ilość przedsiębiorców mających siedzibę lub oddziały w obszarze rewiru oraz liczbę i strukturę ludności w rewirze. W razie uznania, iż zachodzi potrzeba zwiększenia liczby komorników w rewirze, Minister Sprawiedliwości, z urzędu lub na wniosek prezesa właściwego sądu okręgowego, zarządza, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej, utworzenie wolnego stanowiska komornika w tym rewirze, po czym wszczyna postępowanie w trybie art. 11. W przypadku działania z urzędu Minister Sprawiedliwości zasięga ponadto opinii prezesa właściwego sądu okręgowego. Opinię, o której wyżej mowa, rada izby komorniczej nadsyła w terminie 21 dni. Nienadesłanie opinii w tym terminie nie stanowi przeszkody do wydania zarządzenia.**

4. Komornik nie może odmówić przyjęcia wniosku o wszczęcie egzekucji lub dokonanie zabezpieczenia, do przeprowadzenia których jest właściwy zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.
5. Wierzyciel ma prawo wyboru komornika na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem spraw o egzekucję z nieruchomości oraz spraw, w których przepisy o egzekucji z nieruchomości stosuje się odpowiednio. W przypadku wyboru komornik działa poza obszarem swojego rewiru komorniczego.
6. Wierzyciel, dokonując wyboru komornika, składa wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji oświadczenie na piśmie, że korzysta z prawa wyboru komornika.
7. Komornik wybrany przez wierzyciela nie może odmówić przyjęcia wniosku o wszczęcie egzekucji, dokonania zabezpieczenia lub podjęcia innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań.
8. Komornik wybrany przez wierzyciela odmawia jednak wszczęcia egzekucji, dokonania zabezpieczenia lub podjęcia innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, jeżeli w zakresie prowadzonych przez niego egzekucji zaległość przekracza sześć miesięcy. Zaległość tę oblicza się, dzieląc liczbę spraw niezakończonych w poprzednim półroczu przez średni miesięczny wpływ spraw w poprzednim półroczu, wyłączając sprawy o egzekucję świadczeń powtarzających się.
9. W przypadku odmowy, o której mowa w ust. 8, komornik wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia egzekucji, dokonania zabezpieczenia lub podjęcia innych czynności. Postanowienie to doręcza się tylko wierzycielowi.
10. Komornik wybrany przez wierzyciela zawiadamia niezwłocznie o wszczęciu egzekucji lub dokonaniu zabezpieczenia komorników właściwych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zawiadomienie może być dokonane za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. W takim przypadku dowodem zawiadomienia jest potwierdzenie transmisji danych.
11. W razie podejmowania przez komornika wybranego przez wierzyciela czynności poza swoim rewirem komorniczym wydatki obejmujące diety przysługujące osobom zatrudnionym w kancelarii komornika i uczestniczącym w tych czynnościach, koszty przejazdów i noclegów komornika i tych osób oraz koszty transportu specjalistycznego obciążają wierzyciela, chyba że wyrazi on zgodę na obciążenie go innymi wydatkami określonymi w art. 39 ust. 2. Wydatki te obciążają wierzyciela niezależnie od przysługującego mu zwolnienia od kosztów sądowych. Nie wlicza się ich do kosztów egzekucji obciążających dłużnika.
12. Przekazując sprawę innemu komornikowi, komornik wybrany przez wierzyciela, w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przekazaniu, zwraca niewykorzystaną zaliczkę lub jej część pobraną na poczet wydatków, o których mowa w ust. 11.
13. Komornik, za zgodą wierzyciela, może przekazać całość lub część sprawy egzekucyjnej innemu komornikowi, jeżeli ten wyrazi na to zgodę.
14. Komornik właściwy do prowadzenia egzekucji, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, w chwili wszczęcia postępowania pozostaje właściwy do jego ukończenia, choćby podstawy właściwości zmieniły się w toku sprawy.>

[Art. 9.

Do komornika stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o wyłączeniu sędziego.]

<Art. 9.

- 1. Wniosek o wyłączenie komornika zgłasza się na piśmie do komornika prowadzącego postępowanie, uprawdopodobniając przyczyny wyłączenia. Komornik jest zobowiązany, w terminie 3 dni od dnia złożenia wniosku o wyłączenie, przekazać wniosek do sądu rejonowego, przy którym działa, wraz z pisemnymi wyjaśnieniami.**
- 2. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, rozpoznaje wniosek o wyłączenie komornika w terminie 7 dni od dnia przekazania wniosku. Orzekając o wyłączeniu komornika, sąd wyznacza jednocześnie innego komornika do prowadzenia sprawy, której wyłączenie dotyczy.**
- 3. Postanowienie w przedmiocie wyłączenia komornika sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym w składzie jednoosobowym. Na postanowienie to zażalenie nie przysługuje.**
- 4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do zastępcy komornika oraz do asesorów i aplikantów komorniczych, jeżeli osoby te prowadzą postępowanie lub dokonują określonych czynności w sprawie.**
- 5. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do komornika stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o wyłączeniu sędziego.>**

[Art. 10.

1. Komornikiem sądowym może być ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;*
  - 2) jest nieskazitelnego charakteru;*
  - 3) ukończył wyższe studia prawnicze lub administracyjne;*
  - 4) odbył aplikację komorniczą;*
  - 5) złożył egzamin komorniczy;*
  - 6) ukończył 25 lat.*
- 2. Od wymagań określonych w ust. 1 w pkt 4 i 5 zwolnieni są sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, radcowie prawni, notariusze oraz osoby, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną, a także osoby posiadające stopień doktora nauk prawnych.]*

<Art. 10.

1. Na stanowisko komornika może zostać powołana osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;**
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;**
- 3) posiada nieposzlakowaną opinię;**
- 4) nie była karana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;**
- 5) nie jest podejrzana o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;**
- 6) ukończyła wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;**

- 7) jest zdolna ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków komornika;
  - 8) odbyła aplikację komorniczą;
  - 9) złożyła egzamin komorniczy;
  - 10) pracowała w charakterze asesora komorniczego co najmniej 2 lata;
  - 11) ukończyła 26 lat.
2. Zdolność do pełnienia obowiązków komornika, ze względu na stan zdrowia, stwierdza się w oparciu o przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) regulujących zakres i sposób przeprowadzania badań kandydatów do objęcia urzędu sędziego. Od obowiązku poddania się badaniom zwalnia się sędziów.
  3. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8 i 9, nie dotyczą osób, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną i zdały wymagany egzamin, oraz osób, które w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o powołanie na stanowisko asesora komorniczego pracowały co najmniej 5 lat na stanowisku referendarza sądowego.
  4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8-10, nie dotyczą sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, starszych radców Prokuratorii Generalnej oraz osób posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych.
  5. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy:
    - 1) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych były zatrudnione na podstawie umowy o pracę na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa przez okres co najmniej 5 lat, w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego;
    - 2) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych wykonywały osobiście w sposób ciągły, na podstawie umów, do których stosuje się przepisy o zleceniu, usługi polegające na stosowaniu lub tworzeniu prawa przez okres co najmniej 5 lat, w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego;
    - 3) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych prowadziły przez okres co najmniej 5 lat, w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego, działalność gospodarczą wpisaną do ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli przedmiot tej działalności obejmował świadczenie pomocy prawnej w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.);
    - 4) osób, które w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego pracowały co najmniej 5 lat na stanowisku asystenta sędziego.
  6. Pięcioletnie okresy zatrudnienia, o których mowa w ust. 3 i 5, ustala się jako sumę okresów obliczonych z zachowaniem proporcjonalności ich wymiaru.>

Art. 11.

1. Komornika powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego.

<1a. Przed powołaniem komornika Minister Sprawiedliwości zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o zainteresowanym zawierającej dane istotne dla oceny spełniania wymagania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, a w szczególności dane o:

- 1) zachowaniach świadczących o naruszaniu przez niego porządku prawnego;**
- 2) kontaktach ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;**
- 3) okolicznościach wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych.**

1b. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb uzyskiwania, sporządzania i przekazywania przez organy Policji informacji o zainteresowanym oraz o kandydacie na aplikanta komorniczego i asesora komorniczego oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i zakres obowiązków komornika oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie.>

[2. Minister Sprawiedliwości informuje, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", o wolnym stanowisku komornika oraz wskazuje pozostający do obsadzenia rewir i prezesa sądu apelacyjnego, do którego, w terminie jednego miesiąca od daty wskazanej w obwieszczeniu, należy składać wnioski o powołanie.]

<2. Minister Sprawiedliwości informuje, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, o wolnym stanowisku komornika oraz wskazuje rewir, w którym ma nastąpić powołanie, i prezesa sądu apelacyjnego, do którego w terminie jednego miesiąca od daty wskazanej w obwieszczeniu, należy składać wnioski o powołanie. W przypadku zwolnienia stanowiska komornika wskutek śmierci albo odwołania komornika, w obwieszczeniu należy tę okoliczność wskazać, wymienić imię, nazwisko, siedzibę i adres kancelarii zmarłego albo odwołanego komornika oraz zaznaczyć że osoba, która zostanie powołana na stanowisko komornika przejmie prowadzenie spraw dotychczas prowadzonych i niezakończonych przez tego komornika.>

3. Niezwłocznie po złożeniu wniosku o powołanie na stanowisko komornika, prezes sądu apelacyjnego przesyła odpis wniosku wraz z załącznikami radzie właściwej izby komorniczej w celu wyrażenia opinii w terminie dwudziestu jeden dni.

4. Po upływie terminu wyznaczonego do złożenia opinii prezes sądu apelacyjnego przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości wniosek o powołanie na stanowisko komornika wraz z załącznikami oraz opinią, o której mowa w ust. 3. Brak opinii nie stanowi przeszkody do nadania wnioskowi dalszego biegu.

5. Przed rozpatrzeniem wniosku o powołanie na stanowisko komornika Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Krajowej Rady Komorniczej o wyrażenie opinii w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż czternaście dni. Brak opinii Rady nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

<5a. O treści informacji uzyskanej od organu Policji oraz wyrażonej o kandydacie opinii Minister Sprawiedliwości zawiadamia kandydata najpóźniej przed wydaniem decyzji o powołaniu.>

[6. W tym samym czasie zainteresowany może ubiegać się o powołanie na stanowisko komornika tylko w jednym rewirze komorniczym. W przypadku złożenia przez zainteresowanego w tym samym czasie kilku wniosków o powołanie w różnych rewirach, Minister Sprawiedliwości wzywa go do złożenia w terminie siedmiu dni oświadczenia, który wniosek popiera. Dalszy bieg nadaje się jedynie wnioskowi wskazanemu przez zainteresowanego.

7. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wnioski o powołanie na stanowisko komornika złożony po terminie, o którym mowa w ust. 2, oraz wszystkie wnioski zainteresowanego, który w wyznaczonym terminie nie złożył oświadczenia, o którym mowa w ust. 6.]

<6. W tym samym czasie zainteresowany może ubiegać się o powołanie na stanowisko komornika tylko w jednym rewirze komorniczym.

7. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wszystkie wnioski zainteresowanego w przypadku złożenia wniosków o powołanie w więcej niż jednym rewirze komorniczym.>

[Art. 11a.

1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej, może odwołać komornika, za jego zgodą lub na jego wniosek, z zajmowanego rewiru i jednocześnie powołać go na stanowisko komornika w wolnym rewirze, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika.

2. W przypadku odwołania komornika z przyczyny określonej w art. 15 ust. 1 pkt 8 Minister Sprawiedliwości proponuje odwołanemu, z chwilą zaistnienia potrzeby obsadzenia wolnego rewiru, powołanie na stanowisko komornika tego rewiru. W razie przyjęcia propozycji Minister Sprawiedliwości powołuje zainteresowanego na zaproponowane stanowisko.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 nie stosuje się przepisów art. 11 i art. 12.]

[Art. 12.

1. Do wniosku o powołanie na stanowisko komornika zainteresowany załącza po dwa odpisy wniosku, życiorysu i dokumentów potwierdzających kwalifikacje, o których mowa w art. 10. Może przedstawiać opinie, świadectwa i zaświadczenia. Na żądanie Ministra Sprawiedliwości zainteresowany jest obowiązany przedstawić w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, określone dokumenty wykazujące posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 10.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, zainteresowany urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r., dołącza również oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.]

<Art. 12.

Do wniosku o powołanie na stanowisko komornika zainteresowany załącza po dwa odpisy wniosku, życiorysu i dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 i 6-11, zaświadczenie o niekaralności oraz

oświadczenie, że nie jest przeciwko niemu prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Może przedstawiać opinie, świadectwa i zaświadczenia.>

Art. 13.

1. Komornik jest obowiązany w terminie miesiąca od dnia zawiadomienia o powołaniu utworzyć lub objąć kancelarię i zgłosić o tym Ministrowi Sprawiedliwości.
  2. Minister Sprawiedliwości w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1.
  3. W przypadku niedokonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, powołanie traci moc. Okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.
  - [4. Z dniem zgłoszenia Ministrowi Sprawiedliwości o objęciu lub utworzeniu kancelarii komornik uzyskuje prawo wykonywania czynności, o których mowa w art. 2. O zgłoszeniu komornik powiadamia prezesa sądu apelacyjnego oraz właściwą radę komorniczą.]*
- <4. O zgłoszeniu Ministrowi Sprawiedliwości utworzenia kancelarii komornik zawiadamia prezesa sądu rejonowego, przy którym działa, oraz radę właściwej izby komorniczej.>**

[Art. 14.

1. *Przy powołaniu komornik składa ślubowanie wobec Ministra Sprawiedliwości według następującej roty:
"Ślubuję uroczyście jako komornik powierzone mi obowiązki wypełnić zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy państwowej i zawodowej, w postępowaniu swym kierować się zasadami uczciwości, godności i honoru."*
2. *Minister Sprawiedliwości może upoważniać prezesa właściwego sądu apelacyjnego do przyjęcia ślubowania.]*

<Art. 14.

1. **O zgłoszeniu przez komornika utworzenia kancelarii Minister Sprawiedliwości zawiadamia prezesa właściwego sądu okręgowego oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego.**
2. **W terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu apelacyjnego odbiera od komornika ślubowanie według następującej roty:
„Ślubuję uroczyście jako komornik powierzone mi obowiązki wypełniać zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy państwowej i zawodowej, w postępowaniu swym kierować się zasadami uczciwości, godności i honoru.”**
3. **Jeżeli komornik odmówi złożenia ślubowania, o którym mowa w ust. 2, lub z własnej winy nie złoży go we wskazanym terminie, powołanie traci moc. Okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.**
4. **Z dniem złożenia ślubowania komornik uzyskuje prawo wykonywania czynności, o których mowa w art. 2.>**

[Art. 15.

1. *Minister Sprawiedliwości odwołuje komornika, jeżeli komornik:*

- 1) zrezygnował z pełnienia swoich obowiązków;
  - 2) z powodu choroby lub stanu zdrowia został uznany orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków komornika lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo zalecenia właściwej izby komorniczej;
  - 3) ukończył 65 rok życia;
  - 4) został pozbawiony prawomocnym wyrokiem sądu praw publicznych lub prawa wykonywania zawodu;
  - 5) rażąco i uporczywie naruszył przepisy prawa, co zostało stwierdzone orzeczeniami sądu wydanymi w wyniku rozpoznania środków zaskarżenia, skarg na czynności komornika lub innych środków prawnych - na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego;
  - 6) został ukarany, prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym, karą wydalenia ze służby komorniczej;
  - 6a) złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu;
  - 7) nie zawarł umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 24 ust. 2 lub utracił to ubezpieczenie z zawinionych przez siebie przyczyn;
  - 8) nie może pełnić czynności wskutek zniesienia rewiru.
2. Odwołanie komornika w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 7, następuje po uprzednim wysłuchaniu komornika, chyba że nie jest to możliwe, oraz po zasięgnięciu opinii samorządu komorniczego.
3. Komornik odwołany z przyczyny wymienionej w ust. 1 pkt 3 pełni swoje obowiązki do czasu wyznaczenia zastępcy komornika lub objęcia kancelarii przez nowego komornika.]

<Art. 15.

1. Minister Sprawiedliwości zawiesza komornika w czynnościach, jeżeli:

- 1) przeciwko komornikowi jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 2) przy wszczęciu lub w toku postępowania o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie komornika ustanowiono doradcę tymczasowego.

2. Minister Sprawiedliwości może zawiesić komornika w czynnościach, jeżeli:

- 1) wniósł o to sam komornik z powodu długotrwałej choroby lub z innych ważnych przyczyn;
- 2) przeciwko komornikowi jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

3. Zawieszenie komornika w czynnościach ustaje z dniem:

- 1) prawomocnego zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2, chyba że Minister Sprawiedliwości uchyli je wcześniej;
- 2) oddalenia lub odrzucenia wniosku o ubezwłasnowolnienie lub umorzenie postępowania lub uchylenia postanowienia o ustanowieniu doradcy tymczasowego;
- 3) złożenia wniosku w tym przedmiocie przez komornika w sytuacji określonej w ust. 2 pkt 1.>

<Art. 15a.

1. **Minister Sprawiedliwości odwołuje komornika z zajmowanego stanowiska, jeżeli komornik:**
  - 1) **zrezygnował z pełnienia obowiązków komornika;**
  - 2) **z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków komornika lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo skierowania przez radę właściwej izby komorniczej lub prezesa właściwego sądu okręgowego;**
  - 3) **ukończył 65 rok życia;**
  - 4) **został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;**
  - 5) **został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;**
  - 6) **dopuszczył się rażącego lub uporczywego naruszenia przepisów prawa – na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub prezesa właściwego sądu okręgowego;**
  - 7) **z zawinionych przez siebie przyczyn nie wykonał zarządzeń, o których mowa w art. 3 ust. 3 – na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub prezesa właściwego sądu okręgowego;**
  - 8) **został ukarany prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym karą wydalenia ze służby komorniczej;**
  - 9) **nie zawarł umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 24 ust. 2, lub utracił to ubezpieczenie z zawinionych przez siebie przyczyn.**
2. **Minister Sprawiedliwości może odwołać komornika z zajmowanego stanowiska w razie prawomocnego skazania za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.**
3. **Odwołanie komornika z zajmowanego stanowiska w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 6, 7 i 9 oraz w ust. 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu komornika, chyba że nie jest to możliwe, oraz po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej, która przedstawia opinię w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku o wyrażenie opinii. Nienadesłanie opinii w tym terminie przez radę izby komorniczej nie wstrzymuje wydania decyzji w przedmiocie odwołania komornika.**
4. **Komornik odwołany z przyczyny wymienionej w ust. 1 pkt 3 pełni swoje obowiązki do czasu wyznaczenia zastępcy komornika.**

Art. 15b.

1. **Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego, może przenieść komornika, za jego zgodą lub na jego wniosek, na stanowisko komornika w innym rewirze komorniczym, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika. Krajowa Rada Komornicza przedstawia opinię w terminie wyznaczonym, nie krótszym niż 14 dni. Nienadesłanie opinii w tym terminie nie wstrzymuje wydania decyzji w przedmiocie przeniesienia.**

2. **Nie jest dopuszczalne przeniesienie komornika na stanowisko, co do którego Minister Sprawiedliwości skierował uprzednio do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” obwieszczenie o wolnym stanowisku komornika, do czasu zakończenia postępowania o powołanie na to stanowisko.>**

Art. 16.

1. Komornik jest obowiązany postępować zgodnie z przepisami prawa, złożonym ślubowaniem i zasadami etyki zawodowej oraz podnosić kwalifikacje zawodowe.
2. Komornik jest obowiązany do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, a ponadto o nabytym przez tę osobę albo jej małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy lub związku międzygminnego mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji w spółkach prawa handlowego lub spółdzielniach, z wyjątkiem funkcji w radzie nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej.
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, komornicy składają właściwemu terytorialnie prezesowi sądu apelacyjnego.
4. Analizy danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2 i 3, dokonuje właściwe kolegium sądu apelacyjnego.
5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, składa się przed objęciem stanowiska, a następnie co roku do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w dniu opuszczenia stanowiska komornika.
6. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę służbową, chyba że komornik, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach podmiot uprawniony, zgodnie z ust. 3 lub 4, do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat.
7. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio formularz, określony przepisami o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

<Art. 16a.

W celu zbadania stanu zdrowia komornika prezes właściwego sądu okręgowego lub rada właściwej izby komorniczej może skierować komornika do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu lub na jego wniosek.>

[Art. 17.

Komornik używa tytułu: "Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w ..." lub "Komornik Sądowy Rewiru ... przy Sądzie Rejonowym w ...", a jeżeli siedziba kancelarii znajduje się w innej miejscowości niż siedziba sądu rejonowego, należy dodać "Kancelaria Komornicza w ..." z dokładnym adresem.]

<Art. 17.

**Komornik używa tytułu: „Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w .....
Kancelaria Komornicza w.....” z dokładnym określeniem imienia i nazwiska
oraz adresu kancelarii.>**

<Art. 17a.

1. **Przy wykonywaniu czynności komornik jest obowiązany używać identyfikatora wydanego przez Krajową Radę Komorniczą zawierającego jego imię i nazwisko, zdjęcie, określenie pełnionej funkcji i oznaczenie sądu rejonowego, przy którym działa.**
2. **Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do asesorów i aplikantów komorniczych.**
3. **Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej, określi, w drodze rozporządzenia, wzór identyfikatora, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie konieczność zachowania odpowiedniej przejrzystości i czytelności danych oraz konieczność zabezpieczenia przed podrobieniem.>**

Art. 20.

1. **Komornik jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności.**
2. **Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, trwa także po odwołaniu komornika.**
- [3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy komornik składa zeznanie przed sądem w charakterze świadka.]*
- <3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy komornik składa zeznanie jako świadek lub strona przed sądem lub prokuratorem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa. W tym przypadku od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić komornika Minister Sprawiedliwości.>**

Art. 22.

- <1.> Komornik ma obowiązek w terminie tygodniowym przekazać uprawnionemu wyegzekwowane należności, a jeżeli dopuści do opóźnienia, jest obowiązany zapłacić uprawnionemu odsetki od kwot otrzymanych i nierozliczonych w terminie.**
- <2. Jeżeli wyegzekwowane należności pieniężne zgromadzone zostały na oprocentowanym rachunku bankowym, dochody uzyskane z tego tytułu należą się wierzycielowi.>**

Art. 24.

- [1. Komornik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z jego działalnością egzekucyjną, a w przypadku gdy komornik zatrudnia pracowników, również do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone działaniem jego pracowników w związku z postępowaniem egzekucyjnym.]*
- <1. Komornik jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 2, a w przypadku gdy zatrudnia pracowników,**

również do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone ich działaniem w związku z wykonywaniem tych czynności.>

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 24a.

1. Prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, kontroluje spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 24, w ramach kontroli, o której mowa w art. 3 ust. 3. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie okazanej przez komornika polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.
- [2. W razie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 7, prezes sądu rejonowego zawiadamia o tym prezesa właściwego sądu okręgowego.]*
- <2. W razie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w art. 15a ust. 1 pkt 9, prezes sądu rejonowego zawiadamia o tym prezesa właściwego sądu okręgowego.>**

Art. 27a.

1. Do zastępcy komornika wyznaczonego w razie śmierci lub odwołania komornika stosuje się odpowiednio art. 3a i art. 28.
2. Jeżeli nowo powołany komornik utworzy własną kancelarię, zastępca komornika przeprowadza likwidację kancelarii zastępowanego komornika. W terminie czternastu dni od zakończenia likwidacji zastępca komornika składa prezesowi właściwego sądu apelacyjnego sprawozdanie z likwidacji kancelarii, przesyłając odpisy sprawozdania radzie właściwej izby komorniczej.
3. Rada izby wydaje odpis sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, osobie, która zajmowała stanowisko komornika w rewirze, w którym przeprowadzono likwidację kancelarii, lub jej spadkobiercom, po okazaniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.
- <4. W przypadku śmierci lub odwołania komornika wyznaczony zastępca komornika prowadzi postępowania w sprawach dotychczas niezakończonych przez zmarłego lub odwołanego komornika do czasu powołania komornika w tym rewirze.**
5. **Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy likwidacji kancelarii komorniczych, mając na względzie konieczność nadania sprawnego biegu sprawom pozostałym do załatwienia po zmarłym lub odwołanym komorniku.>**

<Art. 27b.

Zastępca komornika, który przeprowadza likwidację kancelarii zmarłego lub odwołanego komornika, może rozwiązać umowę o pracę zawartą przez poprzednika z osobą zatrudnioną w tej kancelarii za jednomiesięcznym wypowiedzeniem. Przepis ten dotyczy także umów zawartych na czas określony.>

[Art. 29.

1. Aplikantem komorniczym może być ten, kto odpowiada wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1-3.
2. Aplikant komorniczy jest zatrudniony przez komornika za zgodą rady izby komorniczej.
3. Komornik ma obowiązek zatrudnić co najmniej jednego aplikanta komorniczego w okresie 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Prezes sądu apelacyjnego może zwolnić komornika z obowiązku, o którym mowa w ust. 3, po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego i rady izby komorniczej.]

<Art. 29.

1. Aplikantem komorniczym może zostać ten, kto:
  - 1) spełnia warunki określone w art. 10 ust. 1 pkt 1-7;
  - 2) uzyskał pozytywną ocenę z egzaminu konkursowego na aplikację komorniczą, zwanego dalej „egzaminem konkursowym”.
2. Aplikanta komorniczego zatrudnia komornik.
3. Komornik ma obowiązek zatrudnić w okresie 3 lat co najmniej jednego aplikanta komorniczego.
4. Prezes sądu apelacyjnego może zwolnić komornika z obowiązku, o którym mowa w ust. 3, po zasięgnięciu opinii prezesa właściwego sądu rejonowego i rady właściwej izby komorniczej.
5. Prezes właściwego sądu apelacyjnego albo rada właściwej izby komorniczej może zobowiązać komornika do zatrudnienia aplikanta komorniczego.
6. Wpis na listę aplikantów komorniczych następuje na podstawie uchwały rady izby komorniczej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 29d ust. 1 pkt 3. W uchwale tej rada izby komorniczej obowiązana jest wskazać komornika, w którego kancelarii aplikant komorniczy jest albo zostanie zatrudniony.
7. Przed dokonaniem wpisu na listę aplikantów komorniczych rada izby komorniczej zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o kandydacie. Informacje te uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla uzyskiwania i sporządzania informacji o kandydacie na stanowisko komornika określonych w art. 11 ust. 1a.
8. Osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1, nie można odmówić wpisu na listę aplikantów komorniczych.
9. Wniosek o wpis na listę aplikantów komorniczych może zostać złożony w ciągu 2 lat od dnia ogłoszenia wyników egzaminu konkursowego. Do wniosku kandydat obowiązany jest załączyć zaświadczenie o niekaralności oraz oświadczenie, że przeciwko niemu nie jest prowadzone postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.>

<Art. 29a.

1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata komisje do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego, obejmujące obszar właściwości jednej lub kilku izb komorniczych, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”.

2. Siedziba komisji egzaminacyjnej mieści się w siedzibie rady właściwej izby komorniczej.
3. W skład komisji egzaminacyjnej, składającej się z siedmiu osób, wchodzi:
  - 1) czterej sędziowie sądu okręgowego lub apelacyjnego;
  - 2) dwaj przedstawiciele delegowani przez Krajową Radę Komorniczą;
  - 3) jeden pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny na wydziale prawa w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych.
4. Powołując komisje egzaminacyjne, Minister Sprawiedliwości wyznacza jednocześnie ich przewodniczących.
5. Minister Sprawiedliwości w stosunku do komisji egzaminacyjnych jest organem wyższego stopnia.
6. Właściwe izby komornicze zapewniają, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji egzaminacyjnych.
7. Członkom komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 29b.

1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata zespół do przygotowywania pytań na egzaminy konkursowy i komorniczy, składający się z pięciu osób, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”. Dwaj członkowie zespołu egzaminacyjnego powoływani są spośród osób wskazanych przez Krajową Radę Komorniczą.
2. Pracami zespołu egzaminacyjnego kieruje przewodniczący, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Krajowa Rada Komornicza i rady izb komorniczych mogą zgłaszać zespołowi egzaminacyjnemu propozycje pytań egzaminacyjnych.
4. Członek zespołu egzaminacyjnego nie może być jednocześnie członkiem komisji egzaminacyjnej.
5. Członkom zespołu egzaminacyjnego za udział w jego pracach przysługuje wynagrodzenie.

Art. 29c.

1. Egzamin konkursowy przeprowadzają komisje egzaminacyjne raz w roku, w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości, nie później niż do dnia 30 września, równocześnie we wszystkich izbach komorniczych.
2. Egzamin konkursowy polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta komorniczego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu prawa konstytucyjnego, cywilnego, postępowania cywilnego, gospodarczego, prawa spółek handlowych, prawa pracy, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, prawa finansowego, prawa europejskiego, prawa prywatnego międzynarodowego, ustroju sądów i samorządu komorniczego.

3. W razie zaistnienia zdarzenia losowego, uniemożliwiającego przeprowadzenie egzaminu konkursowego w terminie, o którym mowa w ust. 1, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu konkursowego.

Art. 29d.

1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie konkursowym, w którym wskazuje:
  - 1) termin przeprowadzenia egzaminu konkursowego;
  - 2) termin, do którego należy złożyć zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu konkursowego, zwane dalej „zgłoszeniem”, nie późniejszy niż przypadający na 50 dzień przed datą rozpoczęcia egzaminu konkursowego;
  - 3) siedziby i adresy komisji egzaminacyjnych, do których należy składać zgłoszenia;
  - 4) wysokość opłaty konkursowej oraz numer rachunku, na który należy dokonać wpłaty.
2. Jeżeli zgłoszenie nie odpowiada wymogom formalnym lub jeżeli kandydat nie uiścił opłaty należnej za udział w egzaminie konkursowym, komisja egzaminacyjna wzywa go przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru do usunięcia braków lub uiszczenia opłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.
3. W razie nieuiszczenia braków formalnych zgłoszenia lub nieuiszczenia w terminie opłaty należnej za udział w egzaminie konkursowym albo złożenia zgłoszenia po upływie wymaganego terminu komisja egzaminacyjna odmawia dopuszczenia kandydata do egzaminu konkursowego. Od uchwały komisji egzaminacyjnej odmawiającej dopuszczenia do egzaminu konkursowego kandydatowi przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.
4. O dopuszczeniu do egzaminu konkursowego oraz o czasie i miejscu jego przeprowadzenia przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia kandydata przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru co najmniej na 14 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu konkursowego.

Art. 29e.

1. Opłata za udział w egzaminie konkursowym stanowi dochód budżetu państwa. Kandydat uiszcza tę opłatę na rachunek bankowy Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Opłata, o której mowa w ust. 1, wynosi połowę równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”.

Art. 29f.

1. Z prac komisji egzaminacyjnej, na czas przeprowadzania egzaminu konkursowego podlega wyłączeniu członek, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu konkursowego jest:
  - 1) jego małżonkiem;
  - 2) osobą pozostającą z nim w stosunku pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia albo w stosunku przysposobienia;
  - 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;

- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku zależności służbowej.
2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie odnoszą się do członka komisji egzaminacyjnej będącego sędzią.
3. Członkowie komisji egzaminacyjnych przed rozpoczęciem egzaminu konkursowego składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu konkursowego w stosunku, o którym mowa w ust. 1.
4. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 3, powoduje odpowiedzialność na podstawie przepisu art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

Art. 29g.

1. Egzamin konkursowy odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.
2. Niestawiennictwo kandydata na egzamin konkursowy, bez względu na przyczynę jego nieobecności, traktowane jest jako odstępianie od egzaminu konkursowego.
3. Kandydaci podczas egzaminu konkursowego nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innych pomocy, a także nie mogą posiadać przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

Art. 29h.

1. Egzamin konkursowy polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań, zawierających po 3 propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.
2. Sprawdzanie wyników testu następuje w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.
3. Pozytywny wynik z egzaminu konkursowego otrzymuje kandydat, który uzyskał co najmniej 90 punktów.
4. Niezwłocznie po przeprowadzeniu egzaminu konkursowego komisja egzaminacyjna sporządza protokół z jego przebiegu. Protokół podpisują tylko ci członkowie komisji egzaminacyjnej, którzy brali udział w przeprowadzeniu egzaminu.
5. W terminie 7 dni od daty sporządzenia protokołu odpisy protokołu przewodniczący komisji egzaminacyjnej doręcza Ministrowi Sprawiedliwości oraz przewodniczącemu rady właściwej izby komorniczej.

Art. 29i.

1. Niezwłocznie po przeprowadzeniu egzaminu konkursowego i sprawdzeniu wyników testu komisja egzaminacyjna, w drodze uchwały, ustala wyniki egzaminu konkursowego. Odpisy uchwały przewodniczący komisji egzaminacyjnej doręcza kandydatom, radzie właściwej izby komorniczej oraz Ministrowi Sprawiedliwości.
2. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, kandydatowi przysługuje, w części dotyczącej uzyskanego przez niego wyniku, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia.

3. O wynikach egzaminu konkursowego Minister Sprawiedliwości zawiadamia Krajową Radę Komorniczą oraz publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej listę osób, które uzyskały wynik pozytywny.

Art. 29j.

1. Uchwałę w przedmiocie wpisu na listę aplikantów komorniczych rada izby komorniczej podejmuje w terminie 30 dni od dnia złożenia przez zainteresowanego wniosku o dokonanie wpisu.
2. Od uchwały odmawiającej dokonania wpisu zainteresowanemu służy odwołanie do Krajowej Rady Komorniczej w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.
3. Zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego:
  - 1) od ostatecznej decyzji odmawiającej dokonania wpisu na listę aplikantów komorniczych;
  - 2) w przypadku nierozpoznania przez Ministra Sprawiedliwości odwołania od uchwały ustalającej wyniki egzaminu konkursowego w terminie określonym w art. 29i ust. 2;
  - 3) w przypadku niepodjęcia przez radę izby komorniczej uchwały w przedmiocie wpisu na listę aplikantów komorniczych w terminie określonym w ust. 1;
  - 4) w razie nierozpoznania przez Krajową Radę Komorniczą odwołania od uchwały rady izby komorniczej odmawiającej dokonania wpisu na listę aplikantów komorniczych w terminie określonym w ust. 2.

Art. 29k.

Do obowiązków aplikanta należy, w szczególności:

- 1) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych oraz w praktykach;
- 2) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska komornika;
- 3) przystępowanie, w wyznaczonym terminie, do sprawdzianów wiedzy oraz kolokwium, przeprowadzanych w czasie aplikacji, a także do egzaminu komorniczego.

Art. 29l.

1. Aplikacja komornicza jest odpłatna.
2. Koszty szkolenia aplikantów komorniczych pokrywane są z wnoszonych przez nich opłat.
3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej wnoszonej przez aplikantów na pokrycie kosztów szkolenia, mając na względzie konieczność zapewnienia aplikantom odpowiednio wysokiego poziomu kształcenia oraz biorąc pod uwagę, że wysokość tej opłaty nie może być wyższa niż czterokrotność minimalnego wynagrodzenia.
4. Rada izby komorniczej może zwolnić aplikanta komorniczego od obowiązku ponoszenia opłaty rocznej na pokrycie kosztów szkolenia w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność lub rozłożyć na raty.

- 5. W przypadku podjęcia uchwały o zwolnieniu aplikanta komorniczego od ponoszenia opłaty koszty jego szkolenia pokrywane są, proporcjonalnie do zakresu tego zwolnienia, ze środków własnych właściwej izby komorniczej.>**

Art. 30.

1. Aplikacja komornicza trwa 2 lata i ma na celu zapoznanie aplikanta komorniczego z całokształtem pracy komornika.
2. Aplikant komorniczy po upływie roku od dnia rozpoczęcia aplikacji komorniczej może być upoważniony przez komornika do samodzielnego wykonywania określonych czynności egzekucyjnych, do których upoważniony jest asesor komorniczy. Upoważnienie to wymaga formy pisemnej i powinno być okazane stronie na jej żądanie przed przystąpieniem do czynności.

<Art. 30a.

1. Rada izby komorniczej zawiesza w czynnościach aplikanta komorniczego, jeżeli:
  - 1) przeciwko aplikantowi komorniczemu jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
  - 2) przy wszczęciu lub w toku postępowania o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie aplikanta komorniczego ustanowiono doradcę tymczasowego.
2. Rada izby komorniczej może zawiesić aplikanta komorniczego w czynnościach, jeżeli:
  - 1) wniósł o to sam aplikant z powodu długotrwałej choroby lub z innych ważnych przyczyn;
  - 2) przeciwko aplikantowi jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
3. Uprawnienie do zawieszenia aplikanta komorniczego w czynnościach, w przypadkach określonych w ust. 1 i 2, przysługuje również prezesowi sądu apelacyjnego, w którego okręgu aplikant komorniczy odbywa aplikację.
4. Zawieszenie aplikanta komorniczego w czynnościach ustaje z dniem:
  - 1) prawomocnego zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, chyba że organ, który zawiesił aplikanta komorniczego w czynnościach, uchyli je wcześniej;
  - 2) oddalenia lub odrzucenia wniosku o ubezwłasnowolnienie lub umorzenie postępowania lub uchylenia postanowienia o ustanowieniu doradcy tymczasowego;
  - 3) złożenia wniosku w tym przedmiocie przez aplikanta komorniczego w przypadku zawieszenia w czynnościach na podstawie ust. 2 pkt 1.

Art. 30b.

1. Rada izby komorniczej skreśla aplikanta komorniczego z listy aplikantów komorniczych, jeżeli aplikant komorniczy:
  - 1) zrezygnował z odbywania aplikacji komorniczej;
  - 2) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta komorniczego;

- 3) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
  - 4) został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;
  - 5) rażąco narusza obowiązki aplikanta komorniczego lub w sposób rażący uchybił godności aplikanta.
2. Rada izby komorniczej może skreślić aplikanta komorniczego z listy aplikantów komorniczych, jeżeli został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.
  3. Skreślenie aplikanta komorniczego z listy aplikantów komorniczych z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 5 oraz w ust. 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu aplikanta komorniczego, chyba że nie jest to możliwe.
  4. Uprawnienie do skreślenia aplikanta komorniczego z listy aplikantów komorniczych, w przypadkach określonych w ust. 1 i 2, przysługuje również prezesowi sądu apelacyjnego, w którego okręgu aplikant komorniczy odbywa aplikację.>

[Art. 31.

1. Aplikacja komornicza kończy się egzaminem komorniczym, organizowanym przez Krajową Radę Komorniczą, składanym przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Ministra Sprawiedliwości.
2. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:
  - 1) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości jako przewodniczący;
  - 2) przedstawiciel Krajowej Rady Komorniczej;
  - 3) dwaj sędziowie sądu wojewódzkiego delegowani przez Ministra Sprawiedliwości;
  - 4) komornik delegowany przez radę izby komorniczej.
3. Koszty przeprowadzenia egzaminu komorniczego ponosi Krajowa Rada Komornicza i egzaminowany.
4. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, zakres egzaminu komorniczego, tryb postępowania komisji egzaminacyjnej i wysokość wynagrodzenia jej członków.]

<Art. 31.

1. Egzamin komorniczy przeprowadzają komisje egzaminacyjne.
2. Do egzaminu komorniczego może przystąpić ten, kto ukończył aplikację komorniczą, a ponadto osoba, o której mowa w art. 10 ust. 5.
3. Egzamin komorniczy polega na sprawdzeniu przygotowania osoby przystępującej do egzaminu komorniczego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu komornika.
4. Egzamin komorniczy składa się z części pisemnej i ustnej.
5. Egzamin komorniczy jest przeprowadzany raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości, nie później niż do dnia 30 czerwca. Części pisemna i ustna rozpoczynają się równocześnie w tych samych dniach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis art. 29c ust. 3 stosuje się odpowiednio.
6. Do członków komisji egzaminacyjnej w zakresie udziału w przeprowadzeniu egzaminu komorniczego stosuje się odpowiednio przepisy art. 29f.>

<Art. 31a.

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie komorniczym, w którym wskazuje:
  - 1) termin przeprowadzenia egzaminu komorniczego;
  - 2) termin, do którego należy złożyć wniosek o dopuszczenie do egzaminu komorniczego, zwany dalej „wnioskiem”, przypadający nie później niż na 50 dzień przed dniem rozpoczęcia egzaminu komorniczego;
  - 3) siedziby i adresy komisji egzaminacyjnych, do których należy składać wnioski;
  - 4) wysokość opłaty egzaminacyjnej oraz numer rachunku bankowego Ministerstwa Sprawiedliwości, na który należy dokonać wpłaty.
2. Przepisy art. 29d ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.
3. Rada izby komorniczej przekazuje każdego roku właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 kwietnia, listę osób, które ukończyły aplikację komorniczą.

Art. 31b.

1. Opłata egzaminacyjna za udział w egzaminie komorniczym stanowi dochód budżetu państwa. Zdający uiszcza ją na rachunek bankowy Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Opłata, o której mowa w ust. 1, wynosi połowę równowartości minimalnego wynagrodzenia.

Art. 31c.

1. Część pisemna egzaminu komorniczego polega na opracowaniu przez zdającego dwóch tematów dotyczących czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników.
2. Podczas części pisemnej zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz z orzecznictwa. W czasie egzaminu zdający nie może posiadać przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
3. Część pisemna egzaminu komorniczego odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.

Art. 31d.

1. Oceny każdego tematu z części pisemnej egzaminu komorniczego dokonuje się przy zastosowaniu skali od 0 do 20 punktów. Oceny tej dokonują, niezależnie od siebie, dwaj członkowie komisji egzaminacyjnej. Każdy z nich wystawia na piśmie ocenę łączną, wskazując liczbę punktów uzyskanych przez zdającego, wraz z uzasadnieniem. Liczba punktów uzyskanych przez zdającego z egzaminu pisemnego jest średnią ocen wystawionych przez członków komisji egzaminacyjnej za poszczególne tematy.
2. Pozytywną ocenę z części pisemnej egzaminu komorniczego otrzymuje zdający, który uzyskał co najmniej 30 punktów.

Art. 31e.

1. Do części ustnej egzaminu komorniczego dopuszczeni zostają tylko zdający, którzy uzyskali pozytywną ocenę z części pisemnej egzaminu.

2. W części ustnej egzaminu komorniczego zdający odpowiada na losowo wybrany przez siebie zestaw 8 pytań. Każda odpowiedź oceniana jest osobno przez członków komisji egzaminacyjnej przy zastosowaniu skali od 0 do 5 punktów. Zdający może uzyskać maksymalnie 40 punktów.
3. Liczba punktów uzyskanych przez zdającego z części ustnej egzaminu komorniczego stanowi sumę średnich arytmetycznych liczby punktów przyznanych zdającemu za poszczególne pytania przez każdego z członków komisji egzaminacyjnej.

Art. 31f.

Pozytywny wynik z egzaminu komorniczego otrzymuje zdający, który uzyskał łącznie z części pisemnej i ustnej co najmniej 60 punktów.

Art. 31g.

1. Z przebiegu egzaminu komorniczego niezwłocznie sporządza się protokół. Protokół podpisują tylko ci członkowie komisji egzaminacyjnej, którzy brali udział w przeprowadzeniu egzaminu.
2. W terminie 7 dni od dnia sporządzenia protokołu przewodniczący komisji egzaminacyjnej doręcza odpisy protokołu Ministrowi Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Komorniczej.

Art. 31h.

1. Niezwłocznie po przeprowadzeniu egzaminu komorniczego komisja egzaminacyjna, w drodze uchwały, ustala wyniki uzyskane przez zdających, wskazując liczbę punktów uzyskanych za całość egzaminu oraz za jego poszczególne części. Odpisy uchwały przewodniczący komisji egzaminacyjnej doręcza zdającym, Krajowej Radzie Komorniczej oraz Ministrowi Sprawiedliwości.
2. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, zdającemu przysługuje, w części dotyczącej uzyskanego przez niego wyniku, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.
3. Na podstawie uchwał komisji egzaminacyjnych Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej listę osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu komorniczego.

Art. 31i.

Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej:

- 1) wzór zgłoszenia i wniosku, mając na względzie konieczność wykazania ustawowych wymagań niezbędnych do przystąpienia do egzaminów konkursowego i komorniczego;
- 2) tryb i sposób powoływania i działania komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego, mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniej sprawności działania komisji egzaminacyjnych oraz zapewnienia bezstronności i jednolitego poziomu oceny wiedzy kandydatów oraz zdających;
- 3) tryb i sposób działania zespołu egzaminacyjnego, zgłaszania propozycji pytań przez Krajową Radę Komorniczą i rady izb komorniczych oraz przygotowywania pytań na egzaminy konkursowy i komorniczy, mając na względzie potrzebę obiektywnego sprawdzenia poziomu wiedzy osób

egzaminowanych oraz konieczność zabezpieczenia pytań przed nieuprawnionym wglądem;

- 4) organizację i przebieg aplikacji komorniczej, mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu szkolenia aplikantów oraz właściwego przygotowania do zawodu komornika;
- 5) wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego, należnego za udział w ich pracach, okresy, za które wynagrodzenie przysługuje, mając na względzie, że miesięczne wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać wysokości miesięcznego wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej.>

[Art. 32.

1. *Asesorem komorniczym może zostać osoba odpowiadająca wymaganiom określonym w art. 10.*
2. *Asesora komorniczego powołuje prezes właściwego sądu apelacyjnego na wniosek komornika, który zamierza zatrudnić asesora komorniczego.*
3. *Rada izby komorniczej w uzasadnionych przypadkach może zobowiązać komornika do zatrudnienia asesora komorniczego w jego kancelarii.]*

<Art. 32.

1. **Na stanowisko asesora komorniczego może zostać powołana osoba odpowiadająca wymogom:**
  - 1) określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1-9, lub
  - 2) z art. 10 ust. 1 pkt 1-7, która w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o powołanie na stanowisko asesora komorniczego pracowała co najmniej 5 lat na stanowisku referendarza sądowego.
2. **Kandydat na asesora komorniczego przedkłada zaświadczenie o niekaralności oraz oświadczenie, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.**
3. **Asesora komorniczego powołuje prezes właściwego sądu apelacyjnego na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej.**
4. **Właściwa rada izby komorniczej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku. W opinii tej wskazuje komornika, który zatrudni asesora komorniczego.**
5. **Przed powołaniem na stanowisko asesora komorniczego prezes sądu apelacyjnego zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o kandydacie. Informacje te uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla uzyskiwania i sporządzania informacji o kandydacie na stanowisko komornika określonych w art. 11 ust. 1a.**
6. **Komornik ma obowiązek zatrudnić w okresie 2 lat co najmniej jednego asesora komorniczego. Prezes właściwego sądu apelacyjnego może zwolnić komornika z tego obowiązku po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego i rady właściwej izby komorniczej.**
7. **Prezes właściwego sądu apelacyjnego albo rada właściwej izby komorniczej może zobowiązać komornika do zatrudnienia wskazanego asesora komorniczego.**

8. Prezes sądu apelacyjnego prowadzi wykaz asesorów komorniczych zatrudnionych w obszarze właściwości podległego mu sądu.>

<Art. 32a.

1. Prezes sądu apelacyjnego zawiesza w czynnościach asesora komorniczego, jeżeli:
  - 1) przeciwko asesorowi komorniczemu jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
  - 2) przy wszczęciu lub w toku postępowania o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie asesora komorniczego ustanowiono doradcę tymczasowego.
2. Prezes sądu apelacyjnego może zawiesić asesora komorniczego w czynnościach, jeżeli:
  - 1) wniósł o to sam asesor z powodu długotrwałej choroby lub z innych ważnych przyczyn;
  - 2) przeciwko asesorowi prowadzone jest postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
3. Zawieszenie asesora komorniczego w czynnościach ustaje z dniem:
  - 1) prawomocnego zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, chyba że prezes sądu apelacyjnego uchyli je wcześniej;
  - 2) oddalenia lub odrzucenia wniosku o ubezwłasnowolnienie lub umorzenie postępowania lub uchylenia postanowienia o ustanowieniu doradcy tymczasowego;
  - 3) złożenia wniosku w tym przedmiocie przez asesora komorniczego w przypadku zawieszenia w czynnościach na podstawie określonej w ust. 2 pkt 1.

Art. 32b.

1. Prezes sądu apelacyjnego odwołuje asesora komorniczego z zajmowanego stanowiska, jeżeli asesor komorniczy:
  - 1) zrezygnował z pełnienia obowiązków asesora komorniczego;
  - 2) z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków asesora komorniczego lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo zalecenia rady właściwej izby komorniczej lub prezesa właściwego sądu okręgowego;
  - 3) ukończył 65 rok życia;
  - 4) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
  - 5) został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;
  - 6) dopuścił się rażącego lub uporczywego naruszenia przepisów prawa;
  - 7) został ukarany prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym karą skreślenia z wykazu asesorów komorniczych.
2. Prezes sądu apelacyjnego może odwołać asesora komorniczego z zajmowanego stanowiska w razie prawomocnego skazania za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

3. **Odwołanie asesora komorniczego z zajmowanego stanowiska w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 6 oraz w ust. 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu asesora komorniczego, chyba że nie jest to możliwe, oraz po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby komorniczej. Właściwa izba komornicza przedstawia opinię w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku. Nieprzedstawienie opinii w powyższym terminie przez radę izby komorniczej nie stanowi przeszkody do odwołania asesora komorniczego.**

Art. 32c.

W celu zbadania stanu zdrowia asesora prezes właściwego sądu okręgowego lub rada właściwej izby komorniczej może skierować asesora do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu lub na jego wniosek.>

Art. 33.

[1. Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu przeprowadzenie egzekucji w sprawach o świadczenie pieniężne nieprzewyższające kwoty trzydziestokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.), stosowanego poczynając od drugiego kwartału roku przez okres pełnego roku, zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym", z wyłączeniem egzekucji z nieruchomości.

2. *Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu także dokonanie określonych czynności w innych sprawach, z wyłączeniem:*

- 1) *sprzedaży oraz wydania wierzycielowi ruchomości o wartości przekraczającej kwotę, o której mowa w ust. 1;*
- 2) *wykonania opróżnienia lokalu, pomieszczenia, gruntu lub przedsiębiorstwa;*
- 3) *wykonania orzeczenia o zastosowaniu środków przymusu;*
- 4) *wykonania orzeczenia o odebraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką;*
- 5) *ustalenia wysokości kosztów egzekucyjnych w sprawach o roszczenia niepieniężne oraz o roszczenia pieniężne przekraczające kwotę, o której mowa w ust. 1;*
- 6) *sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, o ile suma ta przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1;*
- 7) *wydawania decyzji i podpisywania dokumentów dotyczących depozytu.]*

<1. Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu przeprowadzenie egzekucji w sprawach o świadczenie pieniężne oraz w sprawach o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego, w obu przypadkach o wartości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej równowartość stukrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.), stosowanego poczynając od drugiego kwartału roku przez okres pełnego roku, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym”, z wyłączeniem egzekucji z nieruchomości.

2. Komornik może zlecić asesorowi komorniczemu także dokonanie określonych czynności w innych sprawach, z wyłączeniem:
- 1) sprzedaży oraz wydania wierzycielowi ruchomości o wartości przekraczającej kwotę, o której mowa w ust. 1;
  - 2) wykonania opróżnienia lokalu, pomieszczenia, gruntu lub przedsiębiorstwa;
  - 3) wykonania orzeczenia o zastosowaniu środków przymusu;
  - 4) ustalenia wysokości kosztów egzekucyjnych w sprawach o roszczenia niepieniężne oraz o roszczenia pieniężne przekraczające kwotę, o której mowa w ust. 1;
  - 5) sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, o ile suma ta przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1;
  - 6) wydawania decyzji i podpisywania dokumentów dotyczących depozytu.>
3. Zlecenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinno być wystawione na piśmie i określać sprawę lub czynności, do których przeprowadzenia asesor komorniczy został upoważniony.

<Art. 33a.

1. Do aplikantów i asesorów komorniczych stosuje się przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej komorników, z zastrzeżeniem ust. 2-6.
2. Karami dyscyplinarnymi są:
  - 1) upomnienie;
  - 2) nagana;
  - 3) kara pieniężna do dziesięciokrotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego;
  - 4) skreślenie z listy aplikantów komorniczych oraz skreślenie z wykazu asesorów komorniczych.
3. Skazany na karę nagany lub na karę pieniężną nie może być powołany na stanowisko komornika w ciągu roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a skazanemu na karę pieniężną nie można w ciągu tego okresu zlecić wykonywania czynności, o których mowa w art. 30 ust. 2 i art. 33 ust. 1 i 2.
4. Osoba skreślona z listy aplikantów komorniczych może zostać ponownie wpisana na listę aplikantów komorniczych po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia i nie może się ubiegać o powołanie na stanowisko asesora komorniczego w okresie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia.
5. Osoba skreślona z wykazu asesorów komorniczych może zostać powołana na stanowisko asesora komorniczego po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia.
6. Wykonanie kar wobec aplikantów i asesorów komorniczych należy odpowiednio do rady właściwej izby komorniczej oraz do prezesa właściwego sądu apelacyjnego.>

Art. 36.

1. Komornik zatrudnia na podstawie umów: o pracę, o dzieło lub zlecenia pracowników oraz inne osoby niezbędne do obsługi kancelarii, a także ochrony i pomocy w czynnościach w terenie.

[2. Komornik zatrudnia aplikantów komorniczych zgodnie z art. 29 ust. 2 i asesorów komorniczych zgodnie z art. 32 ust. 2.]

<2. Komornik zatrudnia aplikantów komorniczych zgodnie z art. 29 ust. 2 i asesorów komorniczych zgodnie z art. 32 ust. 6.>

3. Za działania osób wymienionych w ust. 1 i 2 związane z postępowaniem egzekucyjnym komornik odpowiada jak za działania własne.

4. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania komornika wynikające z zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz kosztów jego działalności.

Art. 37.

[1. Ruchomości stanowiące wyposażenie kancelarii stanowią własność komornika i nie podlegają egzekucji jako przedmioty niezbędne do osobistej pracy.]

<1. Ruchomości stanowiące wyposażenie kancelarii do czasu zakończenia jej likwidacji nie podlegają egzekucji.>

[2. Po zakończeniu pełnienia funkcji komornik obowiązany jest przekazać następcy nieodpłatnie pieczęcie urzędowe. Ewidencjonowane ruchomości wyposażenia kancelarii obowiązany jest zbyć następcy na jego życzenie po cenie zakupu pomniejszonej o stopień amortyzacji.]

[Art. 38.

Komornik może utworzyć kancelarię poza budynkiem sądu.]

Art. 39.

1. Komornikowi należy się zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji tylko w zakresie określonym ustawą.

2. Wydatkami, o których mowa w ust. 1, są:

1) należności biegłych;

2) koszty ogłoszeń w pismach;

3) koszty transportu specjalistycznego, przejazdu poza miejscowość, która jest siedzibą komornika, przechowywania i ubezpieczania zajętych ruchomości;

4) należności osób powołanych, na podstawie odrębnych przepisów, do udziału w czynnościach;

[5) koszty działania komornika, o których mowa w art. 8 ust. 7, poza terenem rewiru komorniczego;]

<5) koszty działania komornika, o których mowa w art. 8 ust. 11, poza terenem rewiru komorniczego;>

6) koszty doręczenia środków pieniężnych przez pocztę lub przelewem bankowym;

[7) koszty uzyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego.]

<7) koszty uzyskiwania informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub dokonania zabezpieczenia.>

<8) koszty doręczenia korespondencji, za wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji bądź postępowania zabezpieczającego.>

[Art. 40.

Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony, która wniosła o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Zasada ta dotyczy także czynności w sprawach z wniosku Skarbu Państwa lub gminy lub na polecenie sądu albo prokuratora. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, przekazuje komornikowi sumy niezbędne na pokrycie wydatków w sprawach innych osób zwolnionych od kosztów sądowych.]

<Art. 40.

- 1. Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony lub innego uczestnika postępowania, który wniósł o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia.**
- 2. W sprawach o egzekucję i o zabezpieczenie, niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, komornik obowiązany jest prowadzić postępowanie bez wzywania wierzyciela do uiszczenia zaliczki, o której mowa w ust. 1.**
- 3. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, przekazuje komornikowi sumy niezbędne na pokrycie wydatków w sprawach innych osób zwolnionych od kosztów sądowych.>**

[Art. 41.

Komornik obowiązany jest rozliczyć zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona, i zwrócić jej nie wykorzystaną część. Jeżeli skutkiem wcześniejszego postępowania lub z innych przyczyn opłacona zaliczkowo czynność w ogóle nie została dokonana - termin miesięczny biegnie od dnia ukończenia postępowania lub zaistnienia przyczyn niedokonania czynności.]

<Art. 41.

- 1. Czynność, w związku z którą komornik zażądał zaliczki na pokrycie wydatków, należy podjąć niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uiszczenia zaliczki.**
- 2. Komornik obowiązany jest rozliczyć zaliczkę w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona, i zwrócić jej niewykorzystaną część. Jeżeli skutkiem wcześniejszego ukończenia postępowania lub z innych przyczyn opłacona zaliczkowo czynność w ogóle nie została dokonana, termin miesięczny biegnie od dnia ukończenia postępowania lub zaistnienia przyczyn niedokonania czynności. W tym celu komornik wydaje postanowienie, w którym określa w szczególności: stronę lub innego uczestnika postępowania, który uiścił zaliczkę i jej wysokość, czynności, na poczet których pobrano zaliczkę, ze wskazaniem daty ich dokonania, kwoty zaliczki zaliczone na pokrycie poszczególnych czynności, z jednoczesnym wskazaniem sposobu i podstaw ich wyliczenia, oraz kwotę podlegającą zwrotowi i oznaczenie osoby, na rzecz której zwrot ma nastąpić.>**

[Art. 42.

Sumy przekazane przez sąd lub prokuratora zgodnie z art. 40 komornik zwraca po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi należnościami.]

<Art. 42.

- 1. Sumy przekazane przez sąd zgodnie z art. 40 ust. 3 komornik zwraca po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszelkimi innymi należnościami.**
- 2. W przypadku gdy postępowanie egzekucyjne lub dokonanie zabezpieczenia okaże się w całości lub w części bezskuteczne, wydatki poniesione przez komornika, które nie zostały pokryte z wyegzekwowanej części świadczenia, obciążają wierzyciela. Dotyczy to również wydatków poniesionych przez komornika w sprawach wskazanych w art. 40 ust. 2. Przepis art. 49 ust. 3 stosuje się odpowiednio.>**

[Art. 44.

- 1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera opłaty stosunkowe, zależne od wartości egzekwowanego świadczenia. W razie rozszerzenia przez wierzyciela egzekucji co do wysokości egzekwowanego świadczenia, pobiera się także opłatę stosunkową od różnicy tego świadczenia.*
- 2. W razie wyboru przez wierzyciela więcej niż dwóch sposobów egzekucji świadczeń pieniężnych, opłata stosunkowa ulega podwyższeniu o 1/10 część za każdy następny sposób egzekucji.*
- 3. W sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych i w innych przypadkach określonych w ustawie opłata jest stała.]*

[Art. 45.

- 1. Po złożeniu przez wierzyciela tytułu wykonawczego wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji komornik podejmuje czynności egzekucyjne, chyba że wnioskowi nie można nadać biegu z powodu przeszkód prawnych.*
- 2. Za dokonaną egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową.*
- 3. Wszczęcie postępowania o dokonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego uzależnione jest od uiszczenia przez wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 2 % wartości roszczenia, nie mniej jednak niż 3 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, i nie więcej niż pięciokrotność tego wynagrodzenia.*
- 4. Przepis ust. 3 stosuje się także do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, nie wyłączając egzekucji prowadzonej na polecenie sądu albo prokuratora.*
- 5. Od wniosku prokuratora lub sądu o zabezpieczenie na mieniu oskarżonego wykonania wydanego w postępowaniu karnym orzeczenia, skazującego na grzywnę, przepadek lub nakładającego obowiązek naprawienia szkody, komornik pobiera połowę opłaty określonej w ust. 3, nie mniej jednak niż 3 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.*
- 6. Nieuiszczenie opłaty, o której mowa w ust. 3 i 5, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty przez wierzyciela, sąd lub prokuratora powoduje zwrot wniosku.]*

<Art. 45.

- 1. Za dokonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego komornikowi przysługuje opłata w wysokości 2% wartości roszczenia, które podlega zabezpieczeniu, nie**

mniejsza jednak niż 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego i nie wyższa niż pięciokrotność tego wynagrodzenia. Opłatę tę uiszcza wierzyciel, składając wniosek o dokonanie zabezpieczenia, a jeżeli nie uiszczy jej wraz z wnioskiem, komornik wzywa wierzyciela do jej uiszczenia w terminie 7 dni. Do czasu uiszczenia opłaty komornik nie dokonuje zabezpieczenia.

2. W sprawach o zabezpieczenie roszczeń, niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, wierzyciele nie mają obowiązku uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 1.
3. Nieuiszczenie przez wierzyciela opłaty, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu wezwania do zapłaty, powoduje zwrot wniosku.>

[Art. 45a.

Komornik w terminie 21 dni od dnia wpłynięcia wniosku podejmuje czynności egzekucyjne niezbędne dla skutecznego przeprowadzenia egzekucji.]

<Art. 45a.

Komornik podejmuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku wierzyciela, czynności niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji lub zabezpieczenia roszczenia.>

[Art. 46.

1. Do wartości egzekwowanego roszczenia stanowiącej podstawę ustalenia opłaty egzekucyjnej wlicza się odsetki, koszty i inne należności podlegające egzekucji wraz ze świadczeniem głównym w dniu złożenia wniosku lub rozszerzenia egzekucji.
2. Do wartości, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się jednak kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego i kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu egzekucyjnym.
3. Przy oznaczaniu wartości egzekwowanego roszczenia każde rozpoczęte 10 zł liczy się za pełne.]

<Art. 46.

1. Do wartości egzekwowanego świadczenia lub zabezpieczonego roszczenia, stanowiącej podstawę ustalenia opłaty wlicza się odsetki, koszty i inne należności podlegające egzekucji lub zabezpieczeniu wraz ze świadczeniem głównym w dniu złożenia wniosku lub rozszerzenia egzekucji, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Do wartości, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego lub dokonania zabezpieczenia oraz kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu.
3. Przy oznaczaniu wartości egzekwowanego świadczenia każde rozpoczęte 10 zł liczy się za pełne.>

[Art. 47a.

1. Jeżeli prowadzona jest egzekucja alimentów zasądzonych w stosunku ułamkowym lub procentowym i nie można ustalić wartości egzekwowanego roszczenia w sposób określony w art. 47, wartość tego roszczenia należy ustalić tymczasowo na podstawie

dolnej granicy świadczenia określonego w tytule wykonawczym, a w razie braku oznaczenia dolnej granicy, na podstawie pierwszej potrąconej raty.

- 2. Ostateczną wartość roszczenia, o którym mowa w ust. 1, ustala się po upływie każdego roku od dnia potrącenia pierwszej raty.]*

[Art. 49.

- 1. Cała opłata stosunkowa wynosi 15 % wartości egzekwowanego świadczenia, jednak nie może być niższa niż 1/10 i wyższa niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Opłatę ustala się w wysokości odpowiedniej do poniesionych przez komornika wydatków, nakładu jego pracy oraz wartości wyegzekwowanej części świadczenia zgłoszonego do egzekucji. Opłatę tę komornik pobiera również w wypadku umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.). W tym celu komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa dłużnika do uiszczenia należności z tytułu opłat w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności. Podstawą ustalenia wysokości opłaty są egzekwowane należności według stanu na dzień wyegzekwowania lub umorzenia postępowania egzekucyjnego.*
- 2. W wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zmniejszyć wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1.]*

<Art. 49.

- 1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego lub wynagrodzenia za pracę komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W obu przypadkach komornik ściąga opłatę od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanych kwot.**
- 2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.**
- 3. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 2, komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa dłużnika do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu się podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności.**
- 4. W przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza wierzyciel. W celu ich pobrania komornik wydaje**

postanowienie, w którym wzywa wierzyciela do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu się podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności.

5. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn, niż wskazane w ust. 2, komornik nie pobiera opłaty od tej części świadczenia, która nie została wyegzekwowana.
6. W przypadku gdy egzekwowane świadczenie zostało zabezpieczone przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego, na poczet opłaty stosunkowej, o której mowa w ust. 1 i 2, komornik zalicza opłatę za dokonanie zabezpieczenia, jeżeli pobrał ją od wierzyciela.>

[Art. 49a.

Wszczęcie egzekucji i postępowania o zabezpieczenie świadczeń niepieniężnych uzależnione jest od uiszczenia przez wierzyciela opłaty stałej.]

<Art. 49a.

1. Wszczęcie egzekucji świadczeń niepieniężnych i dokonanie zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych uzależnione jest od uiszczenia przez wierzyciela opłaty stałej.
2. Nieuiszczenie opłaty, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od otrzymania przez wierzyciela wezwania do zapłaty powoduje zwrot wniosku lub odmowę dokonania czynności.
3. W sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych i o dokonanie zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych, niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, wierzyciele nie mają obowiązku uiszczania opłaty, o której mowa w ust. 1 i 2.>

Art. 53.

Za dokonanie spisu inwentarza albo innego spisu majątku pobiera się stałą opłatę w wysokości 10 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę.

<Art. 53a.

1. Opłatę stałą w wysokości 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego komornik pobiera od wierzyciela w przypadku otrzymania zlecenia poszukiwania majątku dłużnika w trybie art. 797¹ Kodeksu postępowania cywilnego. W razie nieuiszczenia opłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, komornik zwraca wniosek zawierający zlecenie.
2. W razie odnalezienia majątku dłużnika w trybie określonym w ust. 1 komornik pobiera opłatę stałą w wysokości 5% szacunkowej wartości tego majątku, nie więcej jednak niż 100% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Opłata ta ulega zmniejszeniu o kwotę opłaty pobranej na podstawie ust. 1. Przepis art. 49 ust. 3 stosuje się odpowiednio.>

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

[Art. 58a.

Nieuiszczenie opłaty, o której mowa w art. 49a, w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez wierzyciela wezwania do zapłaty, powoduje zwrot wniosku lub odmowę dokonania czynności.]

[Art. 59.

1. *Opłatę stosunkową komornik ściąga od dłużnika, obliczając ją proporcjonalnie do wyegzekwowanych kwot.*
2. *Jeżeli egzekucja świadczeń powtarzających się trwa dłużej niż rok, wysokość świadczeń wyegzekwowanych stanowi podstawę ustalenia opłaty stosunkowej ściąganej od dłużnika.*
3. *W egzekucji wszczętej na polecenie sądu lub prokuratora z wyegzekwowanych kwot w pierwszej kolejności zwraca się uiszczoną część opłaty stosunkowej, a drugą połowę oblicza się zgodnie z zasadą, o której mowa w ust. 1.*
4. *(uchylony).]*

Art. 63.

1. Z zastrzeżeniem odmiennej umowy zawartej między komornikiem i zastępcą komornika, o którym mowa w art. 26, zastępca komornika pobiera 25 % dochodu zastępowanego komornika w pierwszym miesiącu sprawowania zastępstwa, a w następnych miesiącach - 50 % tego dochodu.
- [2. Jeżeli przyczyną zastępstwa jest zawieszenie komornika w czynnościach na podstawie art. 78, zastępcy komornika należy się do czasu prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego dochód określony w ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres jednego roku. Po upływie jednego roku od zawieszenia zastępca komornika pobiera 100 % dochodu zastępowanego komornika.]*
- <2. Jeżeli przyczyną zastępstwa jest zawieszenie komornika w czynnościach, zastępcy komornika należy się do czasu ustania zawieszenia komornika w czynnościach dochód określony w ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres jednego roku. Po upływie jednego roku od dnia zawieszenia komornika w czynnościach zastępca komornika pobiera 100% dochodu zastępowanego komornika.>**
3. Zastępcy komornika ustanowionemu w związku z odwołaniem albo śmiercią komornika należy się, z zastrzeżeniem ust. 5, cały dochód.
4. Dochodem komornika, o którym mowa w ust. 1, 2 i 3, są pobrane i ściągnięte w danym miesiącu opłaty egzekucyjne oraz zwrot wydatków gotówkowych za przejazdy, określone w art. 39 ust. 2 pkt 3, pomniejszone o koszty działalności egzekucyjnej komornika i sumy określone w niniejszym artykule.
5. Komornikowi odwołanemu oraz spadkobiercom zmarłego komornika należą się opłaty prawomocnie ustalone przed odwołaniem lub śmiercią.

Art. 64.

1. Nadzór zwierzchni nad działalnością komorników i działalnością samorządu komorniczego sprawuje Minister Sprawiedliwości. Nadzór ten nie może wkraczać w działania podlegające nadzorowi sądu.

2. Nadzór nad działalnością komorników sprawuje Minister Sprawiedliwości przez prezesów sądów okręgowych, sędziów-wizytatorów, a w zakresie kontroli finansowej - przez osoby upoważnione.

[3. Minister Sprawiedliwości lub, z jego upoważnienia, prezes sądu okręgowego może zlecić sędziemu-wizytatorowi, a w zakresie kontroli finansowej - osobie upoważnionej, przeprowadzenie wizytacji w określonej kancelarii.]

<3. Minister Sprawiedliwości lub, z jego upoważnienia, prezes sądu okręgowego może zlecić sędziemu-wizytatorowi, a w uzasadnionych przypadkach w zakresie kontroli finansowej – osobie upoważnionej, przeprowadzenie wizytacji w określonej kancelarii.>

Art. 66.

1. Komornik jest obowiązany złożyć przed dniem 1 lutego każdego roku roczne sprawozdanie ze swojej działalności.

[2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, komornik składa prezesowi sądu apelacyjnego, a kopię tego sprawozdania - właściwej radzie izby komorniczej.]

3. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.]

<2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, komornik składa prezesowi właściwego sądu apelacyjnego, a kopie tego sprawozdania przekazuje prezesowi właściwego sądu okręgowego oraz radzie właściwej izby komorniczej.

3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej, określi, w drodze rozporządzenia, zakres sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę, że dane wskazywane w sprawozdaniu powinny stworzyć odpowiednie warunki do oceny stanu egzekucji w obszarze właściwości sądu apelacyjnego, w szczególności pod kątem sprawności i skuteczności egzekucji oraz występujących tendencji w zakresie ruchu spraw egzekucyjnych.>

Art. 71.

[Komornik odpowiada dyscyplinarnie w szczególności za:] **<Komornik odpowiada dyscyplinarnie za zawinione działania lub zaniechania, a w szczególności za:>**

1) naruszenie powagi i godności urzędu;

2) rażąco obrażając przepisy prawa;

3) niewykonanie poleceń powizytacyjnych;

4) wydatkowanie środków podlegających dokumentacji na działalność rażąco niezgodną z ich przeznaczeniem;

[5) podejmowanie czynności z rażąco zwłoką;]

<5) podejmowanie czynności z nieuzasadnioną zwłoką;>

6) naruszenie właściwości określonej w art. 8.

Art. 72.

1. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie;

- 2) nagana;
- [3) kara pieniężna do dwudziestokrotnej wysokości najniższego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej;]
- <3) kara pieniężna do dwudziestokrotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego;>**
- 4) wydalenie ze służby komorniczej.
2. Kara nagany oraz kara pieniężna pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu komorniczego na okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.
3. Kary pieniężne są przekazywane na rzecz Krajowej Rady Komorniczej.
- [4. Wydalenie ze służby komorniczej pociąga za sobą zakaz wykonywania zawodu na okres 5 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.
5. Kary, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, ulegają zatarciu po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego, a kara wydalenia ze służby komorniczej ulega zatarciu po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4.]
- <4. Wydalenie ze służby komorniczej pociąga za sobą zakaz powołania w przyszłości na stanowisko komornika lub asesora komorniczego.**
5. Skazanie na kary, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, ulega zatarciu po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.>

Art. 75.

1. Sprawy dyscyplinarne w pierwszej instancji rozpoznaje w składzie 3-osobowym komisja dyscyplinarna powołana przez Krajową Radę Komorniczą.
- [2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej stronom przysługuje odwołanie do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.]
- <2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej stronom przysługuje odwołanie do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.>**
3. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu wojewódzkiego nie przysługuje kasacja.

Art. 78.

- [1. Komisja dyscyplinarna może zawiesić w czynnościach komornika, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub karne.
2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach komornika przysługuje zażalenie do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.]
- <1. Komisja dyscyplinarna może zawiesić w czynnościach komornika, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub karne. Jeżeli przeciwko komornikowi prowadzone jest postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, komisja dyscyplinarna zawiesza komornika w czynnościach.**
2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach komornika przysługuje zażalenie do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.>
3. Wniesienie zażalenia nie uchyla zawieszenia.

4. Zawieszenie w czynnościach ustaje z dniem prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że:
  - 1) komisja dyscyplinarna uchyliła je wcześniej;
  - 2) prawomocnie orzeczona została kara wymieniona w art. 72 ust. 1 pkt 4.
5. W czasie zawieszenia w czynnościach komornika zawieszają się z mocy prawa wszelkie funkcje pełnione przez niego w samorządzie komorniczym.

<Art. 78a.

Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania dyscyplinarnego wobec komorników oraz asesorów i aplikantów komorniczych, mając na względzie konieczność zapewnienia obiektywizmu i bezstronności orzekania oraz szybkości i sprawności postępowania.>

[Art. 85.

1. *Do zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej należy w szczególności:*
  - 1) *wyrażanie opinii w sprawie powołania i odwołania komorników i asesorów komorniczych, o ustanowieniu i znoszeniu rewirów komorniczych oraz określania siedzib kancelarii;*
  - 2) *wyrażanie opinii w sprawach dotyczących biurowości i rachunkowości obowiązujących w kancelariach i w innych sprawach dotyczących przepisów, organizacji i funkcjonowania komornika i kancelarii;*
  - 3) *przedstawianie opinii w sprawach zmian przepisów dotyczących egzekucji i funkcjonowania komorników;*
  - 4) *wyrażanie opinii w sprawach przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości lub organy samorządu komorniczego;*
  - 5) *wyrażanie opinii w sprawach zasad etyki zawodowej;*
  - 6) *wyrażanie opinii w sprawach aplikacji komorniczej;*
  - 7) *organizowanie egzaminów na stanowisko komornika;*
  - 8) *ustalanie wysokości składek miesięcznych na potrzeby samorządu komorniczego oraz zasad ich wydatkowania;*
  - 9) *wyznaczanie komorników-wizytatorów dla poszczególnych izb komorniczych;*
  - 10) *zwoływanie Krajowego Zjazdu Komorników oraz jego organizacja;*
  - 11) *uchwalanie regulaminu pracy Krajowej Rady Komorniczej;*
  - 12) *współpraca z organizacjami komorników innych krajów;*
  - 13) *wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa;*
  - 14) *wydawanie czasopisma zawodowego;*
  - 15) *prowadzenie działalności gospodarczej;*
  - 16) *budowanie, wynajmowanie i utrzymywanie wspólnych pomieszczeń magazynowych i hal aukcyjnych oraz utrzymywanie ciężkiego sprzętu transportowego;*
  - 17) *przechowywanie akt spraw, o których mowa w art. 37b ust. 1.*
2. *W zakresie prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 15, oświadczenia woli w imieniu Krajowej Rady Komorniczej składa Prezes lub wiceprezes oraz jeden z jej członków.*

3. *Krajowa Rada Komornicza może przekazać radzie izby komorniczej zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 16.*
4. *Krajowa Rada Komornicza składa Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku w pierwszym miesiącu drugiego kwartału informację o stanie egzekucji.]*

<Art. 85.

1. Do zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej należy w szczególności:

- 1) **wyrażanie opinii w przedmiocie powoływania i odwoływania komorników i asesorów komorniczych oraz w przedmiocie tworzenia nowych stanowisk komornika;**
  - 2) **wyrażanie opinii w sprawach dotyczących biurowości i rachunkowości obowiązujących w kancelariach i w innych sprawach dotyczących przepisów, organizacji i funkcjonowania komornika i kancelarii;**
  - 3) **wyrażanie opinii w sprawach zmian przepisów dotyczących egzekucji, dokonywania zabezpieczenia i funkcjonowania komorników;**
  - 4) **wyrażanie opinii w sprawach przedstawianych przez Ministra Sprawiedliwości lub organy samorządu komorniczego;**
  - 5) **wyrażanie opinii w sprawach zasad etyki zawodowej;**
  - 6) **współdziałanie w organizowaniu egzaminu komorniczego;**
  - 7) **ustalanie wysokości składek miesięcznych na potrzeby samorządu komorniczego oraz zasad ich wydatkowania;**
  - 8) **wyznaczanie komorników-wizytatorów dla poszczególnych izb komorniczych;**
  - 9) **zwoływanie Krajowego Zjazdu Komorników oraz jego organizacja;**
  - 10) **uchwalanie regulaminu działania Krajowej Rady Komorniczej oraz rad izb komorniczych, ze szczególnym uwzględnieniem procedury podejmowania uchwał oraz kwestii reprezentowania tych organów;**
  - 11) **uchwalanie ramowego regulaminu obrad walnego zgromadzenia komorników izby komorniczej;**
  - 12) **współpraca z organizacjami komorników innych krajów;**
  - 13) **wydawanie czasopisma zawodowego;**
  - 14) **prowadzenie działalności gospodarczej;**
  - 15) **budowanie, wynajmowanie i utrzymywanie wspólnych pomieszczeń magazynowych i hal aukcyjnych oraz utrzymywanie ciężkiego sprzętu transportowego;**
  - 16) **przechowywanie akt spraw, w których postępowanie zostało zakończone, oraz zbędnych urządzeń ewidencyjnych;**
  - 17) **prowadzenie stron internetowych Krajowej Rady Komorniczej celem zamieszczania wymaganych przez przepisy prawa ogłoszeń i informacji;**
  - 18) **wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa.**
2. **W zakresie prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 14, oświadczenia woli w imieniu Krajowej Rady Komorniczej składa prezes lub wiceprezes oraz jeden z jej członków.**
  3. **Krajowa Rada Komornicza może przekazać radzie izby komorniczej zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 15.**

4. Krajowa Rada Komornicza składa Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do 31 marca, informację o stanie egzekucji.>

Art. 86.

1. Izbę komorniczą tworzą komornicy prowadzący kancelarię w okręgu sądu apelacyjnego.
2. Siedzibą izby komorniczej jest miejscowość, w której ma siedzibę sąd apelacyjny.
- [3. Członkostwo w izbie komorniczej z mocy prawa powstaje z dniem objęcia przez komornika rewiru komorniczego i ustaje z dniem odwołania komornika. Z dniem odwołania komornik przestaje pełnić wszelkie funkcje w organach samorządu komorniczego.]*

<3. Członkostwo w izbie komorniczej powstaje z mocy prawa z dniem uzyskania przez komornika prawa wykonywania czynności, o których mowa w art. 2, i ustaje z dniem odwołania komornika. Z dniem odwołania komornik przestaje pełnić wszelkie funkcje w organach samorządu komorniczego.>

Art. 93.

1. Do zakresu działania rady izby komorniczej należy:
  - [1) wyrażanie opinii w sprawie tworzenia i znoszenia rewirów komorniczych, zmiany ich granic oraz wyznaczania siedzib kancelarii komorniczych;]*
  - 2) wyrażanie opinii w sprawie powoływania i odwoływania komorników i asesorów komorniczych;
  - 3) (uchylony);
  - 4) nadzór nad przestrzeganiem przez komorników i asesorów komorniczych powagi i godności zawodu;
  - 5) zlecanie komornikom-wizytatorom dokonania wizytacji wyznaczonej kancelarii;
  - 6) organizowanie doskonalenia zawodowego komorników;
  - 7) organizowanie szkolenia aplikantów komorniczych;
  - 8) zarząd majątkiem izby komorniczej;
  - 9) zwoływanie walnych zgromadzeń komorników izby komorniczej i wykonywanie uchwał tych zgromadzeń;
  - 10) prowadzenie rejestrów komorników, asesorów i aplikantów komorniczych oraz rejestru kancelarii i ich siedzib w obrębie danej izby komorniczej;
  - 11) wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa i wynikających z podjętych uchwał.
- [2. Do zakresu działania rady izby komorniczej może także należeć wykonywanie czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 16.]*
- <2. Do zakresu działania rady izby komorniczej może także należeć wykonywanie czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 15.>**
3. Rada izby komorniczej przedstawia corocznie Krajowej Radzie Komorniczej informacje o rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 10.

USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r. – KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319 i Nr 50, poz. 331)

[Art. 772.

Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia wyda szczegółowe przepisy o czynnościach komorników.]

Art. 773¹.

§ 1. W wypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik właściwy według przepisów niniejszego kodeksu.

[§ 2. *Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy według przepisów niniejszego kodeksu, komornik, który później wszczął egzekucję, niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela.]*

<§ 2. **Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy według przepisów niniejszego kodeksu lub właściwych jest kilku komorników, komornik, który później wszczął egzekucję, niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela.>**

§ 3. Przekazując sprawę, komornik obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji.

<§ 4. **Komornik, który stwierdzi swą niewłaściwość, w postanowieniu o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością wskazuje komornika rewiru, do którego sprawa**

zostaje przekazana. Jeżeli w rewirze, do którego sprawa zostaje przekazana, działa więcej niż jeden komornik, doręczając odpis postanowienia stwierdzającego niewłaściwość, komornik jednocześnie wzywa wierzyciela, aby w terminie 7 dni od doręczenia wezwania wskazał komornika, któremu sprawa ma zostać przekazana. Jeżeli wierzyciel w powyższym terminie nie dokona wyboru lub wskaże komornika, który nie jest właściwy, komornik przekazuje sprawę według własnego wyboru. Na wybór komornika z właściwego rewiru dłużnikowi skarga nie przysługuje.>

Art. 921.

- § 1. Egzekucja z nieruchomości należy do komornika działającego przy sądzie, w którego okręgu nieruchomość jest położona. *[Wierzyciel może dokonać wyboru komornika działającego przy sądzie, w którego okręgu nieruchomość jest położona, nawet jeżeli nieruchomość nie jest położona w jego rewirze.]*
- § 2. Jeżeli nieruchomość jest położona w okręgu kilku sądów, wybór należy do wierzyciela. Jednakże z postępowaniem wszczętym na wniosek jednego wierzyciela połączone będą postępowania wszczęte na wniosek innych wierzycieli. W tym celu komornik, który rozpoczął egzekucję, o wszczęciu, a następnie o ukończeniu egzekucji zawiadomi komornika, do którego, stosownie do paragrafu poprzedzającego, mogłaby należeć egzekucja.

USTAWA z dnia 13 października 1995 r. O ZASADACH EWIDENCJI I IDENTYFIKACJI PODATNIKÓW I PŁATNIKÓW (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681, z 2005 r. Nr 14, poz. 113 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711)

Art. 15.

1. Dane zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1, są objęte tajemnicą skarbową.
- 1a. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej w zakresie dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1, są obowiązane osoby wymienione w art. 294 § 1 pkt 1, 4 i 5 Ordynacji podatkowej oraz sędziowie i pracownicy organów pośredniczących w składaniu zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się wyłącznie:
  - 1) sądom, prokuratorom, organom podatkowym, organom celnym, przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej - w związku z prowadzonym postępowaniem;
  - 1a) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w celu realizacji jego zadań ustawowych;

- 1b) jednostkom organizacyjnym kontroli skarbowej - w celu realizacji ich zadań ustawowych;
- [1c) *komornikom sądowym i organom egzekucyjnym wymienionym w odrębnych przepisach - w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym;*]
- <1c) komornikom sądowym i organom egzekucyjnym wymienionym w odrębnych przepisach – w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;>**
- 2) naczelnym i centralnym organom administracji rządowej - w związku z postępowaniem w sprawie udzielenia koncesji bądź zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej;
- 3) podatnikowi - w zakresie dotyczącym jego numeru;
- 4) służbom statystyki publicznej w zakresie i dla potrzeb wynikających z przepisów o statystyce publicznej;
- 5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - do realizacji zadań i celów określonych w odrębnych ustawach;
- 6) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej - w celu wykonywania obowiązków, wynikających z przepisów *o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł*;
- 7) organom prowadzącym urzędowe rejestry na ich wniosek zawierający dane niezbędne do identyfikacji podatników - w zakresie NIP - w związku z realizacją ich zadań ustawowych.
3. Dane zgromadzone w Krajowej Ewidencji Podatników udostępniane są przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. – ORDYNACJA PODATKOWA (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635)

Art. 299.

- § 1. Organy podatkowe udostępniają informacje zawarte w aktach spraw podatkowych, z wyłączeniem informacji określonych w art. 182, organom i osobom wymienionym w art. 298.
- § 2. Organy podatkowe udostępniają informacje wynikające z akt spraw podatkowych w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.
- § 3. Informacje, o których mowa w § 1, udostępniane są również:
- 1) (uchylony);

- 2) (uchylony);
- 3) powiatowym oraz wojewódzkim urzędowi pracy;
- 4) jednostkom organizacyjnym Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 5) jednostkom organizacyjnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - w celu realizacji zadań określonych w przepisach o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców;
- 7) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w celu realizacji jego zadań ustawowych;

[8) komornikom sądowym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym;]

<8) komornikom sądowym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;>

- 9) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych lub zaliczek alimentacyjnych;
  - 10) ośrodkom pomocy społecznej i powiatowym centrów pomocy rodzinie w zakresie prowadzonych postępowań o świadczenia z pomocy społecznej;
  - 11) służbom statystyki publicznej w zakresie wynikającym z programu badań statystycznych;
  - 12) instytucjom zajmującym się obsługą środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących z innych źródeł zagranicznych.
- § 4. Informacje o numerach rachunków bankowych posiadanych przez podatników mogą być udostępniane:
- 1) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
  - 2) komornikom sądowym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym;
  - 3) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych lub zaliczek alimentacyjnych;
  - 4) instytucjom zajmującym się obsługą środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących z innych źródeł zagranicznych.
- § 5. (uchylony).

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. – PRAWO BANKOWE (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r.

Objaśnienie oznaczeń: *[ ] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272)

Art. 105.

1. Bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową wyłącznie:

- 1) innym bankom i instytucjom kredytowym w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz nabywaniem i zbywaniem wierzytelności,
- 1a) na zasadzie wzajemności - innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń,
- 1b) innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym, w zakresie niezbędnym dla:
  - a) wykonywania obowiązujących je przepisów dotyczących nadzoru skonsolidowanego, w tym w szczególności dla sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, obejmujących także bank,
  - b) zarządzania ryzykiem dużych zaangażowań,
  - c) stosowania metod statystycznych, o którym mowa w art. 128d ust. 1 i 6,
- 1c) instytucjom, o których mowa w ust. 4, w zakresie niezbędnym dla stosowania metod statystycznych, o którym mowa w art. 128d ust. 1 i 6,
- 2) na żądanie:
  - a) Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nadzoru sprawowanego na podstawie niniejszej ustawy i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119), pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie, o którym mowa w art. 139 ust. 1 pkt 2, oraz osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie określonym w tym upoważnieniu,
  - b) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe:
    - przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej,
    - popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej;
  - c) sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego z państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową,
  - d) sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym,

- e) Szefa Służby Celnej i Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w związku z toczącą się:
- sprawą karną lub karną skarbową przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem,
  - sprawą karną lub karną skarbową o przestępstwo popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, która jest posiadaczem rachunku,
- f) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271),
- g) (uchylona),
- h) Prezesa Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie określonym ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131, z późn. zm.),
- i) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy,
- j) (uchylona),
- k) służb ochrony państwa, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej i ich posiadających pisemne upoważnienie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych,
- l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- [t) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym,]*
- <t) komornika sądowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, postępowania zabezpieczającego oraz wykonywania innych czynności wynikających z jego ustawowych zadań,>**
- m) wydawców elektronicznych instrumentów płatniczych niebędących bankami w zakresie określonym ustawą z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385),
- n) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 12 i 14 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285),
- o) koordynatora w związku z wykonywaniem przez niego nadzoru uzupełniającego nad konglomeratem finansowym w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym,
- p) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w trybie i na zasadach określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708),

- q) właściwej władzy nadzorczej, z którą Komisja Nadzoru Bankowego zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 131 ust. 2 lub w art. 141f ust. 3, w związku z wykonywaniem przez tę władzę nadzoru skonsolidowanego,
  - r) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie określonym ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291 oraz z 2006 r. Nr 191, poz. 1411 i Nr 245, poz. 1775).
- 3) Narodowemu Bankowi Polskiemu, w związku z wykonywaniem kontroli oraz zbieraniem danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, a także innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178).
2. Zakres oraz zasady udzielania informacji przez banki organom podatkowym, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, organom kontroli skarbowej oraz powiernikowi i jego zastępcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 107, poz. 669, z 2000 r. Nr 6, poz. 70 i Nr 60, poz. 702, z 2001 r. Nr 15, poz. 148 i Nr 39, poz. 459 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070), regulują odrębne ustawy.
- 2a. Banki, na pisemne żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących numerów rachunków bankowych płatników składek oraz przekazywania danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków.
3. Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów, organy państwowe i osoby, którym ujawniono wiadomości stanowiące tajemnicę bankową, są obowiązane wykorzystać te wiadomości wyłącznie w granicach upoważnienia określonego w ust. 1.
4. Banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania:
- 1) bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1,
  - 2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń.
- 4a. Instytucje utworzone na podstawie ust. 4 mogą udostępniać biurom informacji gospodarczej działającym na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424), dane w zakresie i na warunkach określonych w tej ustawie.
- 4b. Banki mogą udostępniać biurom, o których mowa w ust. 4a, dane o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych biur.

- 4c. Klauzule, o których mowa w ust. 4b, zawierają informacje o warunkach, na jakich banki przekazują dane, o których mowa w art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 4a, do biura.
- 4d. Instytucje, utworzone zgodnie z ust. 4, mogą udostępniać instytucjom finansowym, będącym podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z wykonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych instytucji finansowych.
5. Bank ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z ujawnienia tajemnicy bankowej i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.
6. Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą z ujawnienia tajemnicy bankowej przez osoby i instytucje upoważnione przez ustawę do żądania od banków udzielania informacji stanowiących tajemnicę bankową.

USTAWA z dnia 13 października 1998 r. O SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
(Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, Nr 17, poz. 95 i Nr 21, poz. 125)

Art. 50.

1. Poczynając od 2006 r., w terminie do dnia 31 sierpnia każdego roku, Zakład jest zobowiązany przesłać ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. informację o zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składkach ogółem, o których mowa w art. 40 ust. 1, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, zwaną dalej "informacją o stanie konta".
  - 1a. W informacji o stanie konta Zakład podaje dodatkowo wysokość:
    - 1) zwaloryzowanego kapitału początkowego według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, w przypadku gdy kapitał ten został już ubezpieczonemu obliczony;
    - 2) hipotetycznej emerytury, z uwzględnieniem ust. 1b-1f i 2;
    - 3) składek na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek na otwarte fundusze emerytalne:
      - a) należnych - w przypadku ubezpieczonych niebędących płatnikami tych składek,
      - b) wpłaconych - w przypadku ubezpieczonych będących płatnikami tych składek - za ostatnie 12 miesięcy kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, w wysokości nominalnej, w podziale na miesiące;
    - 4) składek na otwarte fundusze emerytalne, należnych i odprowadzonych.
  - 1b. Wysokość hipotetycznej emerytury podaje się ubezpieczonemu, który na dzień 31 grudnia poprzedniego roku ukończył co najmniej 35 lat.

- 1c. Ubezpieczonemu, o którym mowa w ust. 1b, podaje się wysokość hipotetycznej emerytury, jaką uzyskałby w wieku emerytalnym, wynoszącym 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny.
- 1d. Jeżeli ubezpieczonemu, o którym mowa w ust. 1b, do osiągnięcia wieku emerytalnego, wynoszącego 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny, brakuje nie więcej niż 5 lat, podaje się dodatkowo, poczynając od 2009 r., informacje o wysokości hipotetycznej emerytury, jaką by uzyskał w wieku przekraczającym ten wiek o rok, a także dwa, trzy, cztery i pięć lat.
- 1e. Jeżeli ubezpieczony, o którym mowa w ust. 1b, przekroczył wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny, i nie wystąpił o ustalenie emerytury, hipotetyczną emeryturę oblicza się dla jego faktycznego wieku oraz kolejnych pięciu lat.
- 1f. Hipotetycznej emerytury nie oblicza się ubezpieczonemu, o którym mowa w ust. 1b, któremu ustalono wysokość emerytury na zasadach określonych w art. 26 lub 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie oblicza się hipotetycznej emerytury również w roku, w którym jest przesyłana informacja o stanie konta, jeżeli w okresie od dnia 1 stycznia tego roku do dnia przesłania tej informacji ubezpieczonemu ustalono wysokość emerytury na podstawie tych przepisów.
2. Wysokość hipotetycznej emerytury oblicza się przez podzielenie sumy składek, o których mowa w ust. 1, i kapitału początkowego, o którym mowa w ust. 1a pkt 1, przez średnie dalsze trwanie życia w wieku 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny, a hipotetyczną emeryturę, jaką ubezpieczony uzyskałby w wieku przekraczającym wiek 60 lub 65 lat - przez średnie dalsze trwanie życia dla tego wieku.
- 2a. Średnie dalsze trwanie życia ustala się według tablicy trwania życia, ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującej w dniu 31 grudnia ostatniego roku.
- 2b. Informację o stanie konta Zakład przesyła listem zwykłym na adres do korespondencji podany w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, o którym mowa w art. 36 ust. 10.
- 2c. Jeżeli ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych przez więcej niż jednego płatnika składek, informację o stanie konta przesyła się na adres do korespondencji podany w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, które Zakład otrzymał jako ostatnie.
- 2d. Jeżeli adres do korespondencji jest nieprawidłowy lub niepełny, informację o stanie konta Zakład przesyła na podany w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych adres zamieszkania lub adres zameldowania albo na adres zameldowania na pobyt stały uzyskany z Centralnej Bazy Danych RCI PESEL.
- 2e. Jeżeli po otrzymaniu informacji o stanie konta ubezpieczony niebędący płatnikiem składek stwierdzi, że na jego koncie nie zostały zewidencjonowane wszystkie należne składki na ubezpieczenie emerytalne lub zostały zewidencjonowane w niewłaściwej wysokości, powinien zgłosić do płatnika tych składek, na piśmie lub do protokołu, wnioski o sprostowanie danych przekazanych do Zakładu w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi określonych w ustawie lub przekazanie brakujących dokumentów, zwany dalej "wnioskiem o sprostowanie danych".
- 2f. Płatnik składek jest zobowiązany poinformować ubezpieczonego na piśmie o sposobie rozpatrzenia wniosku o sprostowanie danych w terminie 60 dni od dnia jego otrzymania.

- 2g. W przypadku uwzględnienia wniosku o sprostowanie danych płatnik składek jest zobowiązany skorygować błędny lub uzupełnić brakujący dokument związany z ubezpieczeniami społecznymi określony w ustawie, w terminie 30 dni od dnia przekazania ubezpieczonemu informacji, o której mowa w ust. 2f.
- 2h. W przypadku nieuwzględnienia przez płatnika składek wniosku o sprostowanie danych oraz w przypadku gdy płatnik składek już nie istnieje, ubezpieczony powinien złożyć we wskazanej przez Zakład jednostce organizacyjnej Zakładu wniosek o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, przedkładając jednocześnie dokumenty potwierdzające wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kopię informacji, o której mowa w ust. 2f.
- 2i. Postępowanie wyjaśniające, o którym mowa w ust. 2h, Zakład powinien zakończyć nie później niż w ciągu 3 miesięcy, a postępowanie szczególnie skomplikowane - nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2h.
- 2j. Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie może być udowodniana zeznaniami świadków.
- 2k. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego okaże się, że przyczyną niezewidencjonowania na koncie ubezpieczonego wszystkich należnych składek na ubezpieczenie emerytalne lub zewidencjonowania ich w niewłaściwej wysokości są:
- 1) błędy w danych podanych w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w zgłoszeniu wyrejestrowania ubezpieczonego z ubezpieczeń społecznych, w zgłoszeniu płatnika składek lub w zgłoszeniu wyrejestrowania płatnika składek albo niezłożenie tych dokumentów - Zakład dokonuje korekty tych danych z urzędu bezpośrednio na koncie ubezpieczonego lub na koncie płatnika składek, jeżeli uzna to za możliwe, albo po złożeniu przez płatnika składek dokumentów korygujących te dokumenty lub brakujących dokumentów;
  - 2) błędy w danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym lub w deklaracji rozliczeniowej albo niezłożenie tych dokumentów - Zakład dokonuje korekty tych danych po złożeniu przez płatnika składek dokumentów korygujących te dokumenty albo brakujących dokumentów.
- 2l. Płatnik składek jest zobowiązany złożyć korygujące lub brakujące dokumenty, o których mowa w ust. 2k, w terminie 30 dni od otrzymania z Zakładu zawiadomienia o stwierdzonych w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nieprawidłowościach w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi określonych w ustawie.
- 2m. Płatnik składek jest zobowiązany złożyć korygujące lub brakujące dokumenty, o których mowa w ust. 2k, w terminie 30 dni od dnia:
- 1) uprawomocnienia się decyzji - jeżeli stwierdzenie nieprawidłowości następuje w drodze decyzji;
  - 2) otrzymania protokołu kontroli - jeżeli stwierdzenie nieprawidłowości następuje w drodze kontroli.
- 2n. W przypadku gdy płatnik składek już nie istnieje lub uzyskanie korygujących lub brakujących dokumentów ubezpieczeniowych nie jest możliwe, Zakład dokonuje korekty danych z urzędu bezpośrednio na koncie ubezpieczonego lub na koncie płatnika składek, koryguje z urzędu błędy stwierdzone w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi określonych w ustawie lub sporządza z urzędu brakujące dokumenty.

20. Przepisy ust. 2e-2m stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego będącego płatnikiem składek, który po otrzymaniu informacji o stanie konta stwierdzi, że na jego koncie nie zostały zewidencjonowane wszystkie wpłacone składki na ubezpieczenie emerytalne lub zostały zewidencjonowane w niewłaściwej wysokości.
3. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, komornikom sądowym, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz Komisji Nadzoru Finansowego, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.
4. Dane, o których mowa w ust. 3, udostępnia się także na wniosek osób fizycznych i płatników składek, których dotyczą informacje zawarte na kontach, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
5. Do czasu otrzymania przez ubezpieczonego pierwszej informacji, o której mowa w ust. 1, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego udostępnia się ustnie na ustny wniosek zgłoszony osobiście przez ubezpieczonego, którego dotyczą informacje zawarte na koncie, w jednostce organizacyjnej Zakładu.
6. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, udostępnione ustnie, na wniosek ubezpieczonego Zakład potwierdza pisemnie.
7. W przypadkach, o których mowa w ust. 3-6, wniosek powinien zawierać:
- 1) w przypadku danych zgromadzonych na koncie ubezpieczonego - imię i nazwisko ubezpieczonego oraz numery, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1;
  - 2) w przypadku danych zgromadzonych na koncie płatnika składek - imię i nazwisko lub nazwę skróconą płatnika składek oraz numery, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2.
- [8. Zakład nie udostępnia danych, jeżeli wniosek nie zawiera informacji określonych w ust. 7.]
- <8. Zakład nie udostępnia danych, jeżeli wniosek nie zawiera informacji określonych w ust. 7. W przypadku, gdy z wnioskiem występuje komornik sądowy, dane, o których mowa w ust. 3 udostępnia się w oparciu o informacje zawarte w tym wniosku, chyba że są niewystarczające do identyfikacji osoby, której wniosek dotyczy.>**
9. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz Komisji Nadzoru Finansowego, a także w zakresie niezbędnym do realizacji świadczeń rodzinnych wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.
- [10. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się komornikom sądowym, w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji, odpłatnie. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty pobieranej przez Zakład za udzielenie informacji komornikom sądowym oraz tryb jej pobierania, uwzględniając ponoszone przez Zakład koszty związane z udzielaniem informacji, a w szczególności:
- 1) koszty wyszukania informacji;
  - 2) koszty sporządzenia zaświadczenia.]
- <10. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się komornikom sądowym, w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji,**

odpłatnie, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty pobieranej przez Zakład za udzielenie informacji komornikom sądowym oraz tryb jej pobierania, uwzględniając ponoszone przez Zakład koszty związane z udzielaniem informacji, a w szczególności:

- 1) koszty wyszukania informacji,**
- 2) koszty sporządzenia zaświadczenia.>**

USTAWA z dnia 26 października 2000 r. O GIEŁDACH TOWAROWYCH (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019 i Nr 183, poz. 1537 i 1538 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119)

Art. 54.

1. Z zastrzeżeniem art. 55-55b, informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie:
  - 1) sądu lub prokuratora:
    - a) w związku z toczącym się przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, postępowaniem karnym lub karnym skarbowym albo w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą zawodową,
    - b) w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej;
  - 2) sądu - w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym;
  - 3) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe:
    - a) przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej,
    - b) popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub

transakcji zawartej z podmiotem obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej;

- 4) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera - w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, z późn. zm.);
- 5) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych podmiotu obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, na podstawie zawartej z nim umowy - jeżeli jest to niezbędne do celów tego badania;
- 6) służb ochrony państwa i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 7) Policji - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.);

[8) komornika sądowego - w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym.]

<8) komornika sądowego – w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym.>

2. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej:

- 1) przekazywanie, przechowywanie oraz ujawnianie danych w trybie i na warunkach określonych w ustawie z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424 oraz z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 116, poz. 1203);
- 2) przekazywanie informacji przez towarowy dom maklerski lub zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską w formie oddziału:
  - a) podmiotowi wiodącemu w rozumieniu art. 4 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719), zwanej dalej "ustawą o nadzorze uzupełniającym",
  - b) koordynatorowi w rozumieniu art. 3 pkt 19 ustawy o nadzorze uzupełniającym,
  - c) koordynatorowi zagranicznemu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy o nadzorze uzupełniającym- w wykonaniu obowiązków określonych ustawą o nadzorze uzupełniającym.

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 48, poz. 447, Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331)

Art. 19.

1. Zakład ubezpieczeń i osoby w nim zatrudnione lub osoby i podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, są obowiązane do zachowania tajemnicy dotyczącej poszczególnych umów ubezpieczenia.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy informacji udzielanych na wniosek:
  - 1) sądu lub prokuratury, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu;
  - 2) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwu, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonym w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.);
[3) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym;]
<3) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;>
  - 4) organu nadzoru, w zakresie wykonywania ustawowych zadań;
  - 5) Najwyższej Izby Kontroli, o treści umów ubezpieczenia zawartych przez jednostki objęte kontrolą;
  - 6) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, w związku z prowadzoną przez organ kontroli skarbowej:
    - a) sprawą o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe przeciwko, będącej osobą fizyczną, stronie umowy ubezpieczenia, o ile informacje mają związek z tą sprawą,
    - b) sprawą o przestępstwo skarbowe popełnione przy wykonywaniu czynności związanych z działalnością osoby prawnej lub spółki handlowej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy ubezpieczenia, o ile informacje mają związek z tą sprawą;
  - 7) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. Nr 116, poz. 1216, z późn. zm.);
  - 8) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271);
  - 9) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w przepisach o ochronie konkurencji i konsumentów;
  - 10) komisji do rozpatrywania roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce w zakresie wykonywania przez nią zadań określonych w ustawie z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz. U. Nr 93, poz. 1063 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 536);

- 11) dyrektora izby celnej, w związku z prowadzoną przez organ celny:
  - a) sprawą o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe przeciwko, będącej osobą fizyczną, stronie umowy ubezpieczenia, o ile informacje mają związek z tą sprawą,
  - b) sprawą o przestępstwo skarbowe popełnione przy wykonywaniu czynności związanych z działalnością osoby prawnej lub spółki handlowej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy ubezpieczenia, o ile informacje mają związek z tą sprawą;
- 12) centralnej ewidencji pojazdów, w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, w zakresie umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów;
- 13) Rzecznika Praw Obywatelskich, w zakresie wykonywania ustawowych zadań, w związku z podjętą interwencją;
- 14) Rzecznika Ubezpieczonych, w zakresie wykonywania ustawowych zadań, w związku z podjętą interwencją;
- 15) Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, w zakresie wykonywania ustawowych zadań;
- 16) Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w zakresie wykonywania ustawowych zadań;
- 17) Polskiej Izby Ubezpieczeń, w zakresie zadań, o których mowa w art. 220 ust. 2 pkt 7;
- 18) banku upoważnionego do dokonywania czynności obrotu dewizowego, w zakresie ustalenia istnienia wymagalnego zobowiązania stanowiącego podstawę do przekazania za granicę waluty obcej;
- 19) biegłego rewidenta, w zakresie wykonywania ustawowych zadań;
- 20) ubezpieczającego, ubezpieczonego, a w przypadku zgłoszenia nastąpienia zdarzenia, z którym umowa wiąże odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń - także uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia;
- 21) innego zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto umowę reasekuracji lub koasekuracji, w zakresie umów ubezpieczeń ryzyk objętych tą umową;
- 22) innego zakładu ubezpieczeń, w zakresie niezbędnym dla przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej lub stosowania taryfy w zależności od długości okresu bezszkodowego, lub ustalania proporcjonalnej odpowiedzialności, w przypadku zawarcia umów ubezpieczenia obowiązkowego na ten sam okres w co najmniej dwóch zakładach ubezpieczeń, lub dla potrzeb ustalenia odpowiedzialności, jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową;
- 23) podmiotu przetwarzającego, na zlecenie zakładu ubezpieczeń, dane dotyczące ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz administrujących indywidualnymi kontami jednostek uczestnictwa w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym;

- 24) zleceniobiorców czynności określonych w art. 3 ust. 4 pkt 1-6 oraz ust. 5 w zakresie, w jakim dotyczą one zleconych czynności;
  - 25) innych podmiotów, których uprawnienie do żądania informacji wynika z przepisów innych ustaw.
3. Przetwarzanie danych oraz wykonywanie czynności przez podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 23 i 24, nie ogranicza odpowiedzialności wynikającej z zakazu, o którym mowa w ust. 1.
  4. Zakład ubezpieczeń może udostępniać dane dotyczące umów ubezpieczenia na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424).
  5. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy, o której mowa w ust. 1, złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

USTAWA z dnia 27 maja 2004 r. O FUNDUSZACH INWESTYCYJNYCH (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119)

Art. 281.

1. Z zastrzeżeniem art. 282 i 283, informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie:
  - 1) sądu lub prokuratora, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu karnym, a w postępowaniu cywilnym, jeżeli informacje nie dotyczą osób trzecich niebędących stroną postępowania;
  - 2) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;
  - 3) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 oraz z 2004 r. Nr 123, poz. 1291);
  - 4) naczelnika urzędu skarbowego w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;
  - 5) dyrektora urzędu kontroli skarbowej w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;

- 6) inspektora kontroli skarbowej w związku z toczącym się przed organem kontroli skarbowej postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;
  - 7) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych podmiotu obowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej, jeżeli jest to niezbędne do celów tego badania, na podstawie zawartej z nim umowy;
  - 8) służb ochrony państwa i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
  - 9) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.);
- [10) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym, jeżeli są niezbędne w tym postępowaniu.]*
- <10) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym, jeżeli są niezbędne w tym postępowaniu.>**
2. Fundusz sekurytyzacyjny może ujawniać informacje dotyczące nabytych wierzytelności lub puli wierzytelności podmiotom, z którymi zawiera lub zawarł umowy, o których mowa w art. 191.